PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVII. Št. 13 (7801)

TRST, sobota, 16. januarja 1971

NOČNA AKCIJA KOMANDOSOV PROTI «PALESTINSKIM OPORIŠČEM»

Nenadni izraelski vdor na libanonsko ozemlje ponovno zaostril položaj na Bližnjem vzhodu

Dokaj različne verzije o napadu - Libanonska vlada protestirala pri varnostnem svetu OZN

Sadat in Podgorni na svečanosti ob otvoritvi jeza v Asuanu

BEJRUT, 15. — Izraelske vojaške enote so preteklo noč prodrle globoko v notranjost libanonskega ozemlja ter napadle — tako trdijo v Tel Avivu — oporišča palestinskih gverilcev. Napad, ki je trajal nekaj več kot tri ure, je bil naperjen proti libanonskemu pristanišču Ras E-Shak, proti bližnji vasi Sarafand in proti dolini, ki povezujeta dva kraja. Prišlo je do dokaj hudih oboroženih spopadov, o katerih dajeta dve strani povsem različni verziji.

Napadeni kraji so 43 kilometrov daleč od libanonsko-izraelske meje in 65 kilometrov od libanonskega glavnega mesta Bejruta. Šlo je torej za najglobljo izraelski vdor na libanonsko ozemlje po napadu, ki so ga pred dvema letoma izvršili proti bejrutskemu mednarodnemu letališču, ko so uničili trinajst linijskih letal.

Izraelske čete so prišle na kraj napada s helikopterji in motornimi čolni. Po izraelski verziji so vojaki uničili osem taborišč Palestincev, potopili oboroženi čoln, porušili dve hiši in se polastili znatne količine orožja. Po isti verziji so imeli Palestinci najmanj deset mrtvih in več ranjenih, medtem ko je bilo samo šest izraelskih vojakov laže ranjenih. V Tel Avivu so tudi sporočili, da je vrhovni poveljnik izraelskih oboroženih sil general Bar Lev čestital komandosom zaradi uspešne akcije.

Palestinski glasnik v Bejrutu pa je izjavil, da je bil izraelski napad po triurnih bojih odbit ter da so se napadalci razbežali. Dva Palestinca sta bila ubita, sedem pa ranjenih, medtem ko so imeli napadalci najmanj petnajst ali dvajset mrtvih in ranjenih. Napad je po tej verziji povzročil samo manjšo materialno škodo, ker niso Izraelci dosegli niti enega od objektov. Napad ni uspel tudi zaradi tega, ker so izraelska letala v zadnjih dnevih večkrat preletela področje okrog Sarafanda, tako da so Palestinci napad pričakovali.

Libanonska vlada se je sestala danes zjutraj na izredni seji ter poslušala poročilo vrhovnega poveljnika vojske generala Noujaima o izraelskem napadu. Na seji so sklenili, da obvestijo varnostni svet OZN o napadu, minister za informacije Tueni pa je pojasnil, da libanonska vlada ne bo zahtevala sklicanja varnostnega sveta. Zunanjemu ministru Abuhamadu so naročili, naj skliče veleposlanike štirih velesil ter naj jih obvesti o podrobnostih napada in zahteva njihovo podporo v primeru novih izraelskih agresij. Minister Tueni je zanikal, da bi bila na področju Sarafanda oporišča palestinskih gverilcev in dejal, da je tu samo nekaj begunskih taborišč. Poudaril je tudi, da je bil položaj na libanonsko - izraelski meji že več časa povsem miren, zaradi česar je današnji napad povsem neupravičen.

Za ves Egipt je bil danes izredno važen dan: V Asuanu so uradno otvorili ogromni jez, 111 metrov visok, ki so ga gradili celih enajst let in ki je stal približno 620 milijard lir. Jez, ki pomeni za egiptovsko gospodarstvo ogromno pridobitev in pri gradnji katerega je sodelovalo 37 tisoč delavcev in tehnikov, je šestnajstkrat večji od največje egiptovske piramide, ob njem pa je nastalo skoraj petsto kilometrov dolgo umetno jezero, ki so ga preimenovali po pokojnemu predsedniku Naserju.

Otvoritvene svečanosti so se udeležili najvišji egiptovski voditelji s predsednikom Sadatom na čelu, navzoča pa je bila tudi sovjetska delegacija, ki jo vodi sovjetski predsednik Nikolaj Podgorni. Sadat in Podgorni sta ob tej priliki podpisala dokument, ki med drugim pravi, da je jez v Asuanu simbol «neuničljivega prijateljstva med Sovjetsko zvezo in Arabci». Temelji tega prijateljstva — nadaljuje dokument — so nesprejemljiva načela enotnosti v boju za svetovni mir, za svobodo narodov in za njihov razvoj.

Na športnem igrišču v Asuanu je bila nato množična manifestacija, na kateri sta spregovorila oba predsednika. Podgorni je dejal, da bo «sovjetsko prijateljstvo do Egipta trajalo stoletja» ter poudaril, da je edina pot, ki pelje do miru na Bližnjem vzhodu, v izvajanju resolucije varnostnega sveta OZN iz 22. novembra 1967. Sadat pa je dejal, da si Egipt prizadeva za mir, ki naj sloni na pravičnosti, ter da ne more pristajati na nadaljevanje zasedbe arabskih ozemelj s strani Izraela. Sadat je tudi poudaril, da je prisotnost «sovjetskih prijateljev na otvoritvi jeza v Asuanu dokaz, da nismo sami v našem boju». Končno je egiptovski predsednik očital ZDA, da so v preteklosti Egiptu veliko obljubljala, da pa so potem vse te obljube kršili.

Jonas ponovno kandidat

DUNAJ, 15. — Dopoldne je delegacija dvajsetih vidnih predstavnikov socialistične stranke, ki jo je vodil kancler Kreisky, ponudila sedanjemu načelniku avstrijske države Franzu Jonasu, da ponovno kandidira v imenu socialistov na aprilskih volitvah za predsednika republike. Jonas je ponudbo sprejel.

Odstavili so predsednika poljskih sindikatov

VARŠAVA, 15. — Danes se je pričelo v Varšavi 21. zasedanje centralnega sveta poljskih sindikatov, na katerem je prisotnih 130 delegatov iz vseh dežel. Sporočili so, da so odstavili predsednika Loga-Sowinskega in da ga je nadomestil član politbiroja partije Kruczek.

KONFERENCA KOMUNISTOV JUGOSLOVANSKE ARMADE

Gen. Ljubičić o pritiskih in poskusih razbitja SFRJ

Obrambni minister je orisal zapleten in protisloven mednarodni položaj
Tito o konceptu splošne ljudske armade, ki ni uperjena proti nikomur

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 14. — Komunisti Jugoslovanske ljudske armade so danes na konferenci v Beogradu razpravljali o bodočih nalogah komunistov in vseh pripadnikov JLA. Med razpravo o mednarodnem položaju so člani konference opozorili na zapletenost, nestabilnost in protislovnost mednarodnih odnosov in na stalno nevarnost novih kriz.

To vse vpliva na mednarodni in na vojno - politični položaj Jugoslavije, ki je izpostavljena raznim pritiskom. Na konferenci je posebno poudarjeno zanimanje Jugoslavije za politično rešitev krize na Bližnjem vzhodu, ki zaostruje vojno - politični mednarodni položaj na tem področju. Zato je najvažnejša naloga JLA nadaljevati z razvijanjem koncepcije splošne ljudske armade ob najtesnejšem sodelovanju s štabi ljudske obrambe, teritorialnimi enotami, družbeno - političnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami.

Državni tajnik za narodno obrambo armadni general Nikola Ljubičić je v svojem govoru ugotovil, da kljub popuščanju napetosti v Evropi, velike sile še vedno nadaljujejo s svojo politiko, ki temelji na željah in ambicijah, da si privoje nove pozicije in razširijo interesne sfere, povsod kjer se jim nudi priložnost. Nadaljuje se oboroževalna dirka, kar je pokazalo nedavno zasedanje NATO v Bruslju, ko so sklenili, da se izdatki za vojaške potrebe povečajo še za eno milijardo dolarjev.

V takem položaju, je poudaril Ljubičić, je naravno, da male in neuvrščene države, ki žele ohraniti svojo neodvisnost, stalno krepijo svojo obrambno moč, da morajo biti borbeno pripravljene in sposobne, da se zoperstavijo vsem oblikam napadalnosti. Ljubičić je poudaril, da je pojav LR Kitajske na mednarodni areni vnesel nove elemente v mednarodne odnose, posebno v odnose med velikimi silami. Prav gotovo je pomemben činitelj, ko skušata Sovjetska zveza in ZDA rešiti določene probleme in ko posamezne nesporazume rešujejo z medsebojnimi neposrednimi pogajanji.

Povečanje zanimanja velikih sil za Sredozemlje in Balkan je razvidno iz aktivnosti velikih sil, da bi z raznimi oblikami pritiska oslabile enotnost in obrambno moč Jugoslavije. Zato je razumljivo, da se je Jugoslavija v svoji aktivnosti usmerila na tiste osrednje dejavnike, od katerih je odvisna njena enotnost. S svojo akcijo si skušajo velike sile zagotoviti svoj vpliv na tem prostoru, če je mogoče tudi brez uporabe sile, ne bodo se pa izognili oboroženemu napadu. Ljubičić je dejal, da ne bodo opustili poskusov razdelitve Jugoslavije, kolikor bi uspeli oslabiti njeno obrambno sposobnost.

Samo s tem lahko objasni pritisk nekaterih držav na Jugoslavijo, postavljanje teritorialnih zahtev in odpiranje nekaterih vprašanj, ki bi se lahko z dobro voljo rešila. Vsi ti pritiski se bodo, po mišljenju Ljubičića, nadaljevali, ker to odgovarja globalni politiki velikih sil. «Toda mi se pritiskov ne bojimo, moramo pa budno spremljati vse, kar se dogaja okrog naše dežele in po potrebi podvzemati ustrezne ukrepe».

V pismu, ki ga je konferenci poslal predsednik republike Tito, se med drugim poudarja, da je krepitev sil jugoslovanske skupnosti v skladu s sedanjimi pogoji in možnostmi. Glede nadaljnjega ustvarjalnega razvoja in uporabe koncepcije splošne ljudske armade Tito poudarja, da jugoslovanska ljudska armada ni usmerjena proti nikomur, ki stvarno želi mir in spoštuje pravice Jugoslavije za svobodni in samostojni razvoj samoupravne socialistične družbe. Tito poudarja, da konferenca zaseda v razdobju precej zapletenega in nestabilnega položaja na svetu. Tito zaključuje, da morajo budno spremljati vse te pojave in tendence, ki bi lahko imele negativne posledice za varnost, integriteto in suverenost dežele in njene samoupravne družbene ureditve.

B. BOŽIC

Sen. Muskie pri Kosiginu

MOSKVA, 15. — Danes je sprejel predsednik sovjetske vlade Kosigin senatorja Edmunda Muskieja, predstavnika demokratične stranke ZDA in možnega kandidata za predsedniške volitve. Razgovor je trajal tri ure in je po njem agencija Tass sporočila, da so obravnavali nekatera aktualna mednarodna vprašanja, ki se nanašajo na sovjetsko-ameriške odnose. V poročilu je rečeno, da sestanek ni bil uraden ter da je na njem prisostvoval tudi bivši veleposlanik ZDA v Moskvi Harriman, ki je bil tudi načelnik ameriške delegacije na pariških pogajanjih o Vietnamu.

Kasneje so sporočili, da je razgovor trajal 3 ure 45 minut ter da so posvetili prežežni del časa dvostranskim vprašanjem. Razgovor je zbudil v diplomatskih krogih pozornost tako zaradi izredne dolžine, pa tudi ker do sedaj ni bil običaj, da bi sovjetski uradni predstavniki sprejeli predstavnike opozicijskih strank

ZAKLJUČEN TRIDNEVNI OBISK MINISTRA MORA

Ugoden razvoj odnosov med Romunijo in Italijo

BUKAREŠTA, 15. — Zaključil se je uradni obisk italijanskega zunanjega ministra Mora v Romuniji, ki je trajal tri dni. Izdano je bilo dolgo skupno poročilo, ki v optimističnem tonu ugotavlja tradicionalno prijateljstvo med obema narodoma, ki odraža tudi dobre medsebojne odnose. Glede dvostranskih vprašanj so se dogovorili, da bodo bolje z dvostranskimi pogodbami uredili odnose in v tej zvezi navajajo pomorsko konvencijo, o medsebojni pravni pomoči, o zdravstveni in fitopatološki službi, o pomorskih in zračnih zvezah, o olajšanju trgovinske izmenjave in končno o olajšavah za osebni promet.

Obsežni del skupnega poročila je posvečen mednarodnemu položaju ter dejanskemu pomirjenju, utrditvi miru in varnosti na osnovi načel neodvisnosti, suverenosti in enakopravnosti držav ter pravice, da si vsak narod izbere lastno pot svojega razvoja. V tej zvezi so obravnavali evropsko konferenco o varnosti, spopad na Srednjem vzhodu, položaj v Indokini in druga vprašanja.

Moro je povabil na uradni obisk v Italijo predsednika republike Ceaucesca, predsednik romunske vlade Maurer pa je ponovil vabilo za obisk predsednika italijanske vlade Colomba.

50 let dnevnika «La voce republicana»

RIM, 15. Danes je 50 let, ko je bil ustanovljen dnevnik «La Voce Repubblicana» glasnik PRI. Pred 50 leti je prevzel vodstvo Giovanni Conti. Ob tej priložnosti je objavil sedanji odgovorni urednik lista Pasquale Bandiera uvodnik, v katerem pravi, da so ustanovili časopis kot dokaz naporov za politično in ideološko obnovitev stranke in kot odgovor na takratna vprašanja v Italiji.

COLOMBO JE SPREJEL TAJNIŠTVA CGIL, CISL IN UIL

Resolucija izvršnega odbora PSI o nekaterih pomembnih reformah

Zaključen kongres PLI z novim razmerjem sil v stranki - Zasedanje vsedržavnega sveta KD posvečeno samo Jugu - Zasedanje senata in poslanske zbornice

RIM, 15. — Predsednik vlade Colombo je danes sprejel predstavnike sindikalnih konfederacij: Lamo in Verzellija za CGIL, Storčija in Macaria za CISL in Ravenno ter Vania za UIL. Dogovorili so se, da bo 22. januarja ob 10. uri v palači Chigi nov sestanek s tajništvi sindikalnih konfederacij, na katerem bodo preučili nekatera vprašanja reform zdravstva in stanovanj.

Popoldne se je zaključilo delo ožje komisije tajništev treh sindikalnih organizacij, ki so izdelale skupno resolucijo o reformah in ki bo služila za podlago skupnega zasedanja treh izvršnih odborov, ki se bodo sestali 18. januarja. V dokončnem besedilu je ostalo nespremenjeno stališče, da bodo sindikalne organizacije februarja proglasile vsedržavno splošno stavko, kolikor do takrat ne bo prišlo do zadovaljivih razgovorov z vlado o socialnih reformah. Prav tako vsebuje resolucija predlog o vsedržavnem zborovanju, do katerega naj pride v Rimu, čeprav glede tega obstajajo še pridržki s strani socialdemokratske struje UIL.

Po včerajšnji seji izvršnega odbora PSI so objavili obsežno resolucijo, ki se nanaša na nekatere reforme. Najprej je govor o zakonskem predlogu o reformi univerz, ki bo sedaj na dnevnem redu senata. V resoluciji je rečeno, da gre v bistvu za novosti, ki so jih socialisti zahtevali že leta 1962.

Davčno reformo ocenjujejo kot bistveno reformo struktur in v tej zvezi pravijo, da je treba čimprej odobriti v skladu s sprejetimi obveznostmi, vendar pa istočasno tudi govore o primernih popravkih, da bi bolje dosegli osnovne cilje reforme. Nato je v resoluciji govor še o deželnih statutih in o reformi zakona o finansiranju pomoči jugu.

Liberalni kongres se je danes zaključil s predvidenim rezultatom. Pri glasovanju je prejela Malagodijeva večinska lista «Libertà nuova» 307 ali 56,74 odst. glasov, opozicijske liste pa naslednje število glasov: «Rinovamento liberale» 97 ali 16,8 odst. glasov, «Presenza liberale» 96 ail 15,90 odst. glasov in «Italia liberale» 41 ali 7,68 odst. glasov. Glasovalo je 541 delegatov od skupno 557 delegatov. Na osnovi novega statuta, ki ga je odobril kongres, bodo mesta v vsedržavnem svetu razdeljena takole: «Libertà nuova» 108 mest, «Rinnovamento liberale» 28, «Presenza liberale» 21 in «Italia liberale» 8.

Malagodiju je torej uspelo obraniti večino v stranki, vendar na bistveno novih pozicijah, ko je moral tudi v svojem zaključnem poročilu, ki ga je imel danes in ki je trajalo dobre tri ure, marsikaj priznati levici v stranki. Bistveno pa je, da se je občutno spremenilo razmerje sil, saj je v starem vsedržavnem svetu imela njegova struja 80 odst. vseh mest.

Danes se je sestal vsedržavni svet Krščanske demokracije, ki je razpravljal izključno o politiki do juga, čeprav zahteva levica v stranki, da pride tudi do obravnave političnega položaja. Prvotno so predvideli, da se bo vsedržavni svet ponovno sestal že v torek, ko naj bi obravnavali politični položaj, kasneje pa so se dogovorili, da bodo zasedanje določili v prihodnjih dneh.

Danes sta se sestala senat in poslanska zbornica in to prvič po daljšem počitniškem razdobju. Obravnavali so nekatera vprašanja lokalnega pomena. V poslanski zbornici pa so nadaljevali z razpravo o problema palestinskih beguncev in do palestinskega odporniškega gibanja.

Neuspešna ofenziva kamboških in sajgonskih kolaboracionistov

SAJGON, 15. — Enote sajgonskih kolaboracionistov in Lon Nolove vojske nadaljujejo s poskusom, da bi spet odprli državno cesto številka 4 med Phnom Penhom in največjim kamboškim pristaniščem Sihanukvillom, da bi razbili obroč, ki so ga osvobodilne sile ustvarile okrog prestolnice. Danes so prvič stopili v akcijo tudi ameriški bombniki «B-52», tako imenovane «leteče trdnjave», ki so obstreljevale področje okrog prelaza Uich Nil, kjer so partizani ustavili sovražno ofenzivo. Pri poskusu, da bi osvobodili cesto, ki pa je bil doslej popolnoma neuspešen, sodeluje okrog 13.500 mož.

Danes so medtem sporočili, da bo general Lon Nol prihodnji teden uradno obiskal Sajgon, kjer se bo sestal s predsednikom Van Thieujem.

Iz Sajgona poročajo, da je skupina črnskih vojakov ameriške vojske priredilo pred sedežem glavnega štaba ZDA protestno demonstracijo, med katero so med drugim zahtevali osvoboditev Angele Davis ter konec rasne diskrimancije v vojski.

RIM, 15. — Kakih petdeset palestinskih študentov je priredilo danes protestno demonstracijo pred jordanskim veleposlaništvom v Rimu. Demonstranti so protestirali zaradi zadržanje jordanske vlade do protekta za Južno Tirolsko. O tem bodo razpravljali tudi jutri, ko bodo poročevalci večine in manjšine poročali o vladnem zakonskem predlogu. V ponedeljek se bodo pa dogovorili tako v senatu kot v poslanski zbornici o nadaljnjem dnevnem redu zasedanj.

KONFERENCA DRŽAV ČLANIC COMMONWEALTHA V SINGAPURU

Heath skuša zagovarjati vladni sklep o dobavi orožja rasistom Južne Afrike

Tanzanija grozi z izstopom iž organizacije - Britanski «odbor proti rasizmu» napoveduje stavke in demonstracije

SINGAPUR, 15. — S svojim današnjim govorom na konferenci držav članic Commonwealtha v Singapurju je britanski ministrski predsednik Edward Heath skušal nekoliko ublažiti napetost, ki vlada na zasedanju predvsem med afriškimi predstavniki zaradi namena londonske konzervativne vlade, da dobavi orožje južnoafriškemu rasističnemu režimu. Kot je znano, so nekatere afriške države grozile z izstopom iz Commonwealtha, če ne bo Velika Britanija preklicala svojega sklepa v tej zvezi.

V svojem govoru ni Heath direktno omenil vprašanja dobave orožja vladi v Pretoriji, pač pa je dejal, da je Commonwealth združenje «neodvisnih in enakopravnih držav, od katerih ima vsaka pravico, da avtonomno sklepa o lastni politiki». Dejal je tudi, da ni Commonwealth nikakršno «prizivno sodišče», kjer naj bi določevali politiko članic organizacije. S tem je hotel britanski premier v bistvu odrekati zasedanju pravico, da bi na njem kritizirali politiko londonske konzervativne vlade.

Velik poudarek je Heath posvetil sovjetski vojaški moči na Sredozemlju in na Indijskem oceanu. Dejal je, da je bila sovjetska prisotnost na Sredozemskem morju pred petimi leti neznatna, danes pa ima SZ na tem področju 30 vojnih ladij, deset podmornic in 25 pomožnih ladij, poleg tega pa razpolaga s svojimi pomorskimi in letalskimi bazami. (Mimogrede naj omenimo, da so v trenutku, ko je Heath o tem govoril, štiri sovjetske ladje plule v neposredni bližini singapurskih teritorialnih voda.)

Heathov govor pa ni prepričal afriških partnerjev: predsednik Ugande Milton Obote je razočarano komentiral, češ da «za Heatha Afrika ne obstaja». Najbolj odločen nasprotnik politike britanske vlade do rasističnega režima v Pretoriji pa je tanzanijski predsednik Julius Njerere, ki je danes razdelil med udeležence konference svojo brošuro z naslovom «Južna Afrika in Commonwealth». V njej poudarja važnost Commonwealtha in pomen prijateljstva z Veliko Britanijo, po drugi strani pa podčrtuje izredno občutljivost afriških držav do problema rasne diskriminacije. Njerere trdi, da bi bila pomoč neke članice Commonwealtha Južni Afriki dopustna samo v primeru takojšnje in zelo resne ogroženosti. Samo v tem primeru, poudarja predsednik Tanzanije, bi lahko afriške države razumele tovrsten sklep. Sedanji položaj pa je popolnoma drugačen: če bo torej Velika Britanija — pravi Njerere — pripisovala večji pomen dobavi orožja Južni Afriki, kot pa interesom svojih partnerjev v Commonwealthu, tedaj bo jasna britanska odgovornost za škodo, ki jo bo Commonwealth utrpel in za sovražno razpoloženje, ki ga bodo Afričani gojili do Velike Britanije.

Sklep konzervativne vlade, da proda orožje Južni Afriki, pa je naletel na odločen odpor tudi v sami Veliki Britaniji, kjer pripravljajo množične protestne akcije. Voditelj «akcijskega odbora proti rasizmu» Peter Hain je v Londonu izjavil, da pripravlja njegova organizacija vrsto demonstracij in protestov predvsem proti podjetjem in tovarnam, ki bi morale izdelovati orožje za Južno Afriko. Namen te akcije je čimbolj zavleči izvedbo sklepa konzervativne vlade, tako da se bo konzervativna vlada znašla pred novimi volitvami in bo torej morala resno premisliti, če naj ta sklep uresniči. Kot je znano, je laburistična stranka že napovedala, da bi v primeru zmage na volitvah takoj razveljavila sklep o dobavi orožja rasističnemu južnoafriškemu režimu.

Napovedan sestanek med Donat Cattinom in sindikati

RIM, 15. — Minister za delo Donat Cattin se bo sestal v četrtek s tajništvi sindikalnih konfederacij CGIL, CISL in UIL, s katerimi bo preučil sindikalni položaj tudi v zvezi z razvojem proizvodnje.

RIM, 15. — Minister za turizem in predstave Matteotti je danes sprejel člane izvršnega odbora vsedržavne zveze «Pro-loco», s katerimi je obravnaval razna vprašanja, ki izhajajo iz deželne ureditve.

Objavljeni rezultati parlamentarne preiskave o «zadevi SIFAR»

RIM, 15. — Danes so v Rimu objavili celotno dokumentacijo o zaključkih, do katerih je prišla parlamentarna komisija, ki je izvedla preiskavo o tako imenovani «zadevi SIFAR». Komisija, ki so jo imenovali leta 1969 in ki ji je predsedoval poslanec Alessi, je zaključila z delom 15. decembra lani. O dogodkih junija in julija 1964 je vladna večina pripravila svoje poročilo, ločena poročila pa so izdelale opozicijske sile. Izvleček teh poročil objavljamo na 6. strani.

RAZGOVORI NA RAVNI PODTAJNIKOV

Nepričakovan sestanek delegacij obeh nemških republik v Bonnu

Razgovore so ocenili za konkretne ter še zlasti pozitivno komentirali, da so določili datum novega sestanka

BONN, 15. — Danes je nepričakovano prišlo do sestanka delegacij Zvezne nemške republike in Nemške demokratične republike v Bonnu. Razgovori se vršijo na ravni podtajnikov in gre za tretji tovrstni sestanek. Prejšnja sta se vršila v Berlinu in to 27. novembra in 23. decembra lanskega leta. Pobuda za razgovor je prišla iz Vzhodne Nemčije, ki je predlog sporočila po teleprinterju, ki povezuje obe predsedstvi vlad. Zahodnonemška vlada je predlog takoj sprejela.

Predlog vzhodnonemške vlade predstavlja v določeni meri presenečenje, saj je okrog novega leta prišlo do zaostritve odnosov in do medsebojnih kritik, ko je Ulbricht obdolžil Bonn, da se vmešava v notranje zadeve Berlina, bonska vlada pa je odgovorila, da Vzhodna Nemčija zavira proces pomirjenja v Evropi. Zaradi tega so tudi menili, da do razgovora ne bo prišlo, dokler se ne bodo sestale štiri velesile o berlinskem vprašanju. Na današnjem zasedanju je prišlo do določene spremembe sestave delegacij, pri čemer je še zlasti zanimivo, da je v delegaciji Vzhodne Nemčije bil prisoten tudi strokovnjak za vprašanja prometa Görner.

Vzhodnonemška delegacija se je pripeljala z dvema vladnima avtomobiloma, ki ju niso pregledali in na meji niso zahtevali niti osebnih dokumentov, tako da bi polemično prečrtal različno ravnanje, saj so ob prejšnjih razgovorih državnega podtajnika Zahodne Nemčije Bahra dalj časa zadržali na meji.

Razgovor med obema državnima tajnikoma Bahrom za Zahodno Nemčijo in Kokilom za Vzhodno Nemčijo ter med ostalimi člani delegacije, je trajal dobre tri ure. Uradno poročilo se omejuje na lakoničen stavek, da so obravnavali vprašanja, ki naj pomagajo k pomirjenju v srednji Evropi in ki posebej zanimajo obe nemški državi.

Kasneje pa je predstavnik Zahodne Nemčije Bahr ocenil razgovore za «konkretne in prijetne». Zlasti je pozitivno ocenil dejstvo, da so v uradnem sporočilu določili datum novega sestanka, kar pomeni, da so lahko premostili nekatere načelne pomisleke. Tu gre za preliminarno zahtevo Nemške demokratične republike, da jo pravno priznajo in za zahtevo Zahodne Nemčije, da razpravljajo izključno o berlinskem vprašanju. Pri teh načelnih pomislekih so prej propadli razgovori.

Po vesteh iz bonskih krogov so se sedaj menda dogovorili, da bodo obravnavali vprašanje prometa med Berlinom in Zahodno Nemčijo, o čemer naj bi pričala tudi prisotnost strokovnjaka ministrstva za promet.

Glede priprav za nov sestanek na vrhu pa je Bahr dejal, da gre za sedaj še za prezgodnje stvari, da pa je to njih upanje in je bil tudi glede tega vprašanja v določeni meri optimist.

ATENE, 15. — Po vesteh iz dobro obveščenih krogov se vršijo pogajanja med Grčijo in Ljudsko republiko Kitajsko o medsebojni trgovinski izmenjavi, pri čemer gre za izvoz grškega tobaka in uvoz kitajskega mesa v vrednosti 20 milijonov dolarjev. Grčija je lanskega januarja že podpisala trgovsko pogodbo z Albanijo, čeprav je z njo formalno še vedno v vojni, ker ni bila podpisana mirovna pogodba med obema državama.

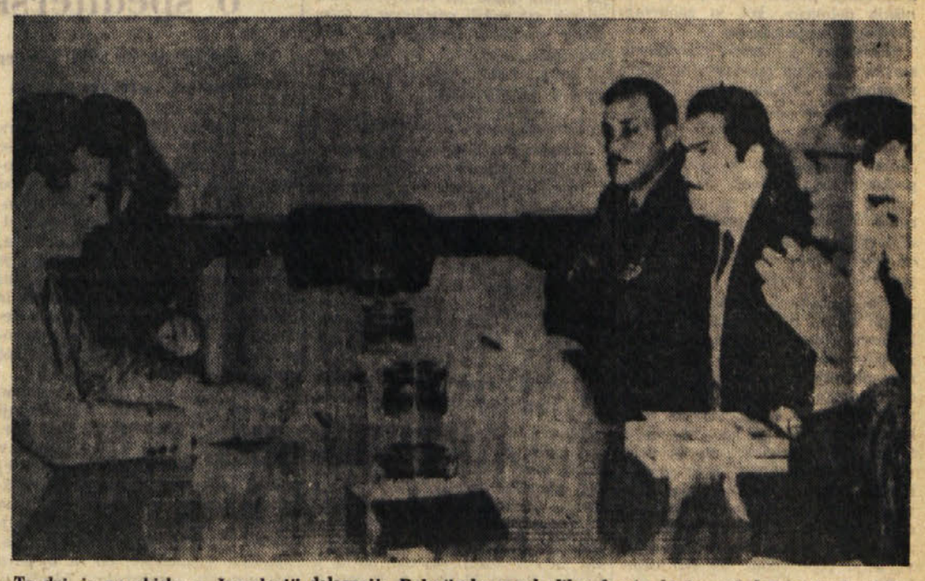

Te dni je na obisku v Jugoslaviji delegacija Palestinske osvobodilne fronte, ki je med drugim imela daljši razgovor s predsednikom Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Veljkom Vlahovičem

RAZGIBANA SINDIKALNA KRONIKA

Solidarnost s stavkajočimi šoferji SAP V luki ustavljenih zaradi stavke 32 ladij

Bazovci in Lonjerci za municipalizacijo zasebnih avtobusov - Enodnevna stavka pristaniščnikov in drugih uslužbencev tržaške pristaniške ustanove - Stavka v papirnici

Sindikalne borbe so se razplamtele. Vprašanja, ki prihajajo na dan so iz dneva v dan bolj pereča in terjajo takojšnje rešitve.

Nadaljuje se stavka šoferjev in uslužbencev avtobusnega podjetja SAP, v pristanišču miruje ob pomolih 32 ladij, ker je z vso silo izbruhnila stavka pristaniščnikov in drugih uslužbencev ustanove za tržaško pristanišče. Ves dan so včeraj stavkali uslužbenci papirnice v Štivanu in drugih grafičnih podjetij. Zapleta se spor okoli zastrupitve delavcev z barvili v ladjedelnici Sv. Marka.

Stavka uslužbencev Sergasovega podjetja za avtobusne prevoze (SAP) se nadaljuje Tudi ponoven sestanek sprtih strank na sedežu deželnega odborništva za prevoze ni obrodil zaželjenih sadov. Razgovori so se zaključili v zelo ostrem ozračju in ob očitku sindikalistov gospodarju podjetja Sergasu, da noče popustiti v zadevah, ki se neposredno tičejo golega spoštovanja vsedržavne delovne pogodbe.

Ko so se sindikalisti in lastnik avtobusnega podjetja razšli je deželno odborništvo sklenilo posredovati, skupno z drugimi, predvsem občinskimi organi, da bi olajšali položaj okoliškega prebivalstva, ki je te dni odtrgano od mesta, ker avtobusi zaradi stavke ne vozijo.

Kako bi problem lahko rešili na korenit, toda dokončen način, pa kaže prebivalstvo samo. Tako so prebivalci vasi gornje okolice, predvsem Bazovice in sosednjih vasi, množično podpisali resolucijo v podporo pravičnemu boju uslužbencev tega zasebnega avtobusnega podjetja. Stavkajoči uslužbenci SAP so se namreč podali med ljudi in jim obrazložili razloge, zakaj je do stavke sploh prišlo in kakšna je vsebina tega sindikalnega spora. Ko so ljudje za to izvedeli, ni bilo nikakršnega oklevanja in so sindikalni boj uslužbencev SAP enodušno podprli.

Enako se je zgodilo v Lonjerju, kjer je potekal sestanek za imenovanje člana krajevne konzulte. Med ključnimi zahtevami so Lonjerci, kar se dela občinskih konzult tiče, postavili prav vprašanje municipalizacije avtobusne proge «L», ki jo sedaj upravlja Sergasova SAP! Podpisali so resolucijo tržaškemu županu, v kateri izražajo stavkajočim delavcem svojo solidarnost, obenem pa zahtevajo, naj občinska uprava sprejme avtobusno podjetje v lastno režijo in ga vključi v občinsko prevozno podjetje ACEGAT.

Podobne zahteve so pred dnevi izrazili tudi prebivalci Proseka, Kontovela, Sv. Ane, Kampanel in Kolonkovca.

Delegacijo stavkajočih uslužbencev Sergasovega podjetja je sprejel tudi tržaški župan Spaccini.

Sindikalna kronika beleži še drugo pomembno stavko, zaradi katere miruje ob pomolih v tržaškem pristanišču kar 32 ladij. Stavkali so pristaniški delavci, kakor tudi drugi uslužbenci pristaniške ustanove. Stavko so oklicali na vsedržavni ravni trije sindikati pristaniških delavcev v znak protesta, ker vlada ni sprejela predloga o pogloblјeni razpravi na temo preosnove sistema prevozov in transporta v Italiji. Jasno je, da spada v to reformo tudi vprašanje drugačne perspektive italijanskih pristanišč in pomorskega prometa.

Poleg teh splošnih zadev pa je med povodi za stavko omeniti tudi nerešeno vprašanje komisije za ugotavljanje poklicnih bolezni pristaniških delavcev, kot jo zahtevajo sindikalne organizacije.

Stoodstotno je uspela celodnevna stavka grafičnih delavcev, se pravi uslužbencev tržaških papirnic. Na zborovanju so jim sindikalisti orisali osnovne protipredloge gospodarjem, zaradi katerih so se pogajanja v Rimu za novo delovno pogodbo razbila. Sklenili so nadaljevati z bojem in ga na pokrajinski ravni koordinirati prek enotnega agitacijskega odbora, v katerem bodo predstavniki vseh, tudi manjših, polobrtniških podjetij.

Tržaška delavska zbornica UIL je izdala ostro tiskovno sporočilo, v katerem obtožuje pokrajinsko nadzorništvo za delo, da po krivem odreka občinskemu zdravniku pravico, da se vtika v vprašanja zastrupitev delavcev v ladjedelnici Sv. Marka. CCdL ugotavlja namreč, da je to ne samo pravica, temveč dolžnost občinskih zdravstvenih oblasti, ker to določa zakon. Pač pa dokazuje pokrajinsko nadzorništvo za delo dokajšnjo brezbrižnost za hude primere zastrupitev z barvili pri varjenju pobarvanih jeklenih delov ladij.

Pri tem se tiskovno sporočilo CCdL sklicuje tudi na prijavo patronata INCA-CGIL prav temu nadzorništvu, ki pa ni znalo ugotoviti vzrokov zastrupitev. Vzroki so seveda javnosti, predvsem pa delavcem zelo dobro znani.

Več kot štiri ure je trajal, na sedežu deželnega Intersinda sestanek med sindikalisti in upravo tržiške «Italcantieri». Razpravljali so, podobno kot že predvčerajšnjim na goriški prefekturi, o naogah in dolžnostih uprave «Italcantieri» tudi glede spoštovanja varnostnih norm na delu, ko gre za delavce ali strukture koncesijskih zasebnih podjetij.

Gre namreč za srečanja, za katera je dala povod smrtna nesreča prejšnji teden v tržiški ladjedelnici, ko je izgubil življenje 24-letni delavec. Njegovi delovni tovariši v Tržiču trdijo, da so bile varnostne naprave nezadostne.

Delo deželnih organov

Dr. Berzanti je včeraj dopoldne sprejel novega predsednika deželne finančne družbe «Friulia», dr. Enza Maria Gioffreja. Na sestanku sta načela nekatera vprašanja, ki zadevajo poslovanje finančne družbe ter se zadržala posebej ob njenih programih za bližnjo bodočnost. V ostalem sta se lotila tudi nekaterih problemov, ki zadevajo celotno gospodarstvo Furlanije - Julijske krajine.

Danes zadnji dan prijav za izlet v Avstrijo in Kenijo

Naročnikom in čitateljem sporočamo, da je danes zadnji dan vpisovanja za tradicionalni izlet Primorskega dnevnika, ki bo letos z avtobusi v Avstrijo na Solnograško in k Vrbskemu jezeru, kjer bo srečanje s koroškimi Slovenci.

Do včeraj se je za izlet v Avstrijo prijavilo 261 udeležencev.

Danes se zaključi tudi vpisovanje za izlet z letalom v Kenijo.

SINOČI V POVSEM ZASEDENEM AVDITORIJU

GLOBOKA STRNIŠEVA MORALITETA «ŽABE» V MOJSTRSKI IZVEDBI «MALE DRAME» SNG

V izredno plastični režiji Mileta Koruna so nastopili Polde Bibič, Janez Hočevar in Svetlana Makarovičeva

Do kraja napolnjena dvorana Avditorija je sinoči z navdušenjem spremljala nastop «Male drame» iz Ljubljane z moraliteto Gregorja Strniše «Žabe ali prilika o ubogem in bogatem Lazarju», ki je nastopila kot gost tržaškega Stalnega gledališča v okviru uprizoritev iz inozemstva v izvirnem jeziku.

Res je sicer, da je, sicer maloštevilno italijansko občinstvo, kljub izčrpni obnovi dramske vsebine v gledališkem listu, z nemajhno težavo sledilo listu, z nemajhno težavo sledilo tej filozofsko - poetični drami, katere glavno težo predstavlja izredno izbrušen pesniški jezik, poln metaforike, oplojene z vrsto srednjeveških elementov slovenske ljudske pesmi. Istočasno pa moramo tudi poudariti (in zato je Strniševo delo, kljub svojemu klasičnemu dramaturškemu postopku, tako zelo sodobno in živo pričujoče), da je avtorjeva osnovna misel o človeku, tem «onò», razpetim med kruto resnico «vsakdana», kjer je realnost stvari trpka in nepremagljiva resnica ter na drugi strani med večnostjo, kjer je vsaka volja, vsako, še tako neznatno poželenje in hrepenenje, ničevo, prav gotovo ostala, tudi mimo samega jezika, globoko zabrisana v gledalcih.

Taka moraliteta o človeku, o tem ubogem Lazarju, ki se v krčmi «Žabe», na meji večnosti, kjer mu točaj - hudič hoče uničiti vsako samovoljo, vsako oboč, enkratno dejavnost, pri tem pa mu pomaga zapeljiva ljubica, ki se zdaj spremenja v pošastno babico, zdaj v očarljivo Evico, zave svoje človeške omejenosti in nepomembnosti vsega svojega delovanja in izvora, je vsebinsko zelo aktualno in pekoče vprašanje, ki tako ali drugače mora zadeti v živo in osvestiti človeka, ki se prav vsak dan maje na taki nihalnici.

Režiser Mile Korun je ob skrbnem sodelovanju scenografa Uroša Vagaje, ki je s svojo grozljivo, starodavno in temno krčmo res poustvaril tisti mejni predel med dvema svetovoma, pripravil izredno živo in plastično predstavo z zelo otipljivimi življenjskimi konflikti. Nedvomno je, da je imel ob trojici igralsko izredno živahnih in z modernim gledališkim izrazom obdarjenih igralcev, Poldu Bibiču, Janezu Hočevarju in Svetlani Makarovičevi, hvaležne sodelavce, ki so znali v vseh svojih odtenkih valorizirati Strnišev tekst, tako da je le-ta dobil ob sami uprizoritveni eksperimentiranosti svoj klasični estetski učinek. Kostumi so bili delo Mije Jarčeve, glasbeni del pa je prispeval Alojz Srebotnjak.

s. v.

Enosmerni promet po Ul. Montecchi

Ker je obojesmerni promet vozil po Ul. Montecchi otežkočen zaradi postajanja vozil na obeh straneh ulice, je župan, zato da bo promet po tej ulici lažji, uvedel po njej enosmerni promet za vsa vozila na odseku in v smeri od Ul. dell'Istria do Ul. Molin a Vento. Istočasno je uvedel enosmerni promet za vsa vozila tudi v Ul. Ponzianino na odseku in v smeri od Ul. Montecchi do Ul. Molin a Vento.

Iz podobnih prometnih razlogov je z drugim odlokom uvedel župan enosmerni promet na začetnem delu Ul. Eremo v smeri od Ul. Rossetti do Ul. Aiuole, enosmerni promet v Ul. Aiuole v smeri od Ul. Eremo do Ul. Girardi, enosmerni promet v Ul. Girardi na odseku in v smeri od Ul. Aiuole do Ul. Rossetti.

Nalezljive bolezni

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 4. do 10. jan. 1971 zabeležil na področju občine naslednje primere nalezljivih obolenj: škrlatinka 3, tifoidna in paratifoidna mrzlica 2, ošpice 8, norice 53 (od katerih 3 izven občine), oslovski kašelj 1, epidemično vnetje priušesne slinavke 8 (od katerih 1 izven občine), šen 3, srbečica 5 (izven občine), infekcijsko vnetje jeter 6.

V PONEDELJEK SEJA UPRAVNEGA SVETA UNIVERZE

Zapleteno vprašanje gradnje znanstvenega centra na Katinari

Različna mnenja akademskih krogov - Kaj bodo storile občinske oblasti? - Javni organi naj se posvetujejo tudi z vaščani!

V ponedeljek se bo na rektoratu tržaške univerze sestal upravni svet na skupnem zasedanju z akademskim senatom. V taki sestavi odločajo univerzitetne oblasti o gradbenih načrtih za razširitev univerze.

Sestanek take vrste bo že tretji, saj sta dva sestanka že šla po vodi in ni še rečeno, da bo «gradbena komisija», kot se v takih primerih imenuje to skupno zasedanje, tokrat zares kaj sklenila.

Vprašanje, ki je na dnevnem redu že dalj časa, zadeva gradnjo znanstvenega in zdravstvenega centra fakultet na Katinari, na področju, kjer bo tudi deželna splošna bolnišnica in z njo povezani vseučiliški laboratoriji in instituti.

V akademskih krogih, kjer je raznolikost interesov marsikdaj tudi osebnega ali pristranskega značaja, vladajo o tem vprašanju različna mnenja. Nekateri zahtevajo namreč, naj se uresniči zamisel znanstvenega centra v Sesljanu. Tam naj bi univerza zgradila prostore in inštitute fakultete za znanstvene vede, medtem ko naj bi se na Katinaro naselila samo medicinska fakulteta.

Proti taki rešitvi so predvsem sami študentje in nižji docenti, ki se zavedajo, da bi taka razcepitev znanstvenih centrov škodovala resnosti učenja. Meddisciplinsko raziskavo in povezanost znanstvenih fakultet razdalje onemogočajo. Najbolj zgovorno je to na neki študentski skupščini orisal študent medicine, ki je dejal, da bi v takem primeru moral hoditi na medicinska predavanja na Katinaro, poslušati predavanja psihologije v Starem mestu ali na novi univerzi, za predavanja iz kemije, fizike in farmacije pa bi moral v Sesljan. Na to bi seveda tudi lahko pristal, če mu univerza zagotovi helikoptersko povezavo med tremi znanstvenimi centri.

Jasno je torej, da je najbolj smotrna rešitev ta, ki predvideva gradnjo znanstvenih fakultet pri Katinari, čemur pa se upirajo predvsem akademski krogi okoli znanstvene fakultete, in to iz nerazumljivih razlogov, ki morda nimajo veliko skupnega z didaktičnimi in metodološkimi vprašanji.

Javne oblasti so se tudi izrekle za lokacijo znanstvenega centra na Katinari in odprto je samo vprašanje sklepa upravnega sveta tržaške univerze.

V zvezi s tem velja poudariti, da je upravni svet, skupno z akademskim senatom, prosil na zadnji decembrski seji, za mnenje občinskih oblasti o tem, če je na Katinari dovolj prostora za tak znanstveni center in če to predvideva občinski regulacijski načrt. Predlagali so torej, naj občinska uprava pripravi popravek k regulacijskemu načrtu, ki naj vključi vso Katinaro v «področje za znanstveni center». Seveda je za to pristojna občina, vendar ima zadnjo besedo deželna uprava, katere odbornik za urbanistiko de Carli zagotavlja, da bo dežela sledila zadevi marljivo in s potrebno občutljivostjo.

V ponedeljek bo torej upravni svet z akademskim senatom še enkrat razpravljal o tej zadevi. Opredelil se je že za gradnjo pedagoške fakultete za novo univerzo, medtem ko kaže, da bi ravnatelj te fakultete raje ostal s študenti v Starem mestu.

K temu bi dodali samo nekaj. Sam razum zahteva, da se upošteva mnenje študentov in krajevnih oblasti, da je treba urediti znanstveni center na Katinari. Javne uprave pa bi morale upoštevati tudi mnenje domačinov. Katinara je vas, ki jo bo na ta način pretresla globoka sprememba. Vsak dan se bo vozilo v znanstvene fakultete nekaj tisoč študentov, poleg zdravnikov in osebja bolnišnice ter sorodnikov bolnikov. Gradnja teh fakultet pa bo terjala novih urbanističnih sprememb, ki bodo uničile sedanje ravnotežje med prebivalstvom.

Ali bi ne bilo prav, da bi občinske in druge oblasti na to pomislile in ustrezno ukrepale. Katinarci (patudi Lonjerci) že dolgo vrsto let čakajo na rešitev nekaterih pereč ih socialnih problemov, ureditve šol in socialnih storitev, da o drugih javnih delih in storitvah ne govorimo. Prav pa bi bilo, če bi občina prosila vaščane za nasvet glede variante regulacijskega načrta. Priložnost je na dlani. Prav te dni se ustanavlja rajonska konzulta za Lonjer, Katinaro, Podlonjer in Sv. Ivan. Naj se preko konzulte izrečejo vaščani o tem, koliko in kako naj nova javna dela zarežejo v živo telo vaške skupnosti!

SESTANEK STRANKE NA DEŽELNI RAVNI

Dokument KPI o sedanjem političnem položaju v deželi

Komunisti ponovno zahtevajo sklicanje deželnega sveta, ki naj razpravlja o številnih zakonskih predlogih

Deželni izvršni odbor in deželna svetovalska skupina KPI, ki sta se sestala, da bi preučila politični položaj v deželi Furlaniji-Julijski krajini, sta odobrila sporočilo, v katerem ugotavljata vedno hujšo krizo leve sredine zaradi — tako je rečeno v sporočilu — nesposobosti, da bi razrešila probleme, ki jih postavljajo s svojim bojem delavci, mladina in ljudske množice. V tej zvezi opozarjata na dejanski imobilizem deželnega odbora in na dolge počitniške premore deželnega sveta, da bi obdržali pri življenju večino, ki ne ustreza deželni stvarnosti, kot dokazuje položaj v Vidmu, Pordenonu ter v mnogih krajevnih ustanovah.

V zvezi s predlogi PSI v Vidmu za dvobarvni odbor KD-PSI z izločitvijo PSU kot stranke konservatizma in avanture, je rečeno v sporočilu, KPI sicer ne podcenjuje novih elementov, ki jih vsebujejo predlogi PSI, ugotavlja pa, da lahko pride do resnične preusmeritve le, če bodo ustanovitev novih večin spremljale nove programske osnove, izdelane v sodelovanju z delavci in torej s sodelovanjem vseh sil levice, tako v večini kot v opoziciji.

Sporočilo nato omenja nujnost premostitve leve sredine v deželi in ponovno zahteva sklicanje deželnega sveta, v katerem naj pride do realne konfrontacije med političnimi silami zlasti na osnovi komunističnih zakonskih predlogov o vprašanju prevozov, preosnove ERSA, hribovitih področij in gradbenih področij, kakor tudi o vprašanjih šolstva in univerze.

Zaradi preostrega zaviranja Openka padla v avtobusu

Zgodaj zjutraj so morali sprejeti na nevrokirurškem oddelku 43-letno Ano Popovič vd Tamaro z Občin 1075, ki se je pritoževala zaradi vrtoglavice. Popovičeva je pojasnila, da je med vožnjo z avtobusom proge 4 Občine - Trst zaradi nenadnega zaviranja padla in se potolkla po glavi. Če ne bo komplikacij, bo okrevala v 7 dneh.

Openski tramvaj se je odklopil od vlačilca

Včeraj je malo manjkalo, da ne bi Tržačani ponovno prepevali, da se je tudi openski tramvaj rodil pod nesrečno zvezdo. Malo pred 11. uro se je namreč v začetku Ulice Commerciale tramvaj odklopil od vlačilca in zdrsel, na srečo, le nekaj metrov nazaj. Pri tem pa se je 39-letni Bruno Mattioli iz Boršta 9, ki je imel mavec okoli zlomljenega ramena, udaril, zaradi česar je moral z rešilnim avtom v bolnišnico. Tu so ga zaradi udarca po glavi in ramenu pridržali s prognozo okrevanja v 7 dneh na nevrokirurškem oddelku.

Holandski šofer padel v morje

Včeraj zjutraj so zaradi udarcev in odrgnin po obrazu in desni roki ter znakov zmrznjenja sprejeli s prognozo okrevanja v 6 dneh na nevrokirurškem oddelku 27-letnega holandskega državljana, šoferja po poklicu, Vouwestervelda Henka. Holandec, ki ne pozna italijanskega jezika, je dal razumeti, da je med sprehodom ob nabrežju zdrsnil v bližini pomola Audace na oljnatem madežu in padel v morje.

Med vožnjo s fiatom 600 po Trgu Libertà proti Cavourjevemu korzu je 19-letni Dario Filipponi iz Ulice Goinea podrl na tla 53-letnega Bruna Delcraza iz Ul. Beccherie, ki je tedaj prečkal cestišče.

OD 27. DO 30. SEPTEMBRA V NAŠEM MESTU

XII. svetovni kongres «Fiata» o spediterskih dejavnostih

Sodelovalo bo 800 izvedencev z vsega sveta - Razprava o letalskih prevoznih in o bodočem razvoju spediterstva

Pod geslom «Users und Carriers need Forwarders» (kar bi po naše lahko prevedli v «Operaterji in dobavitelji potrebujejo spediterje») bo v našem mestu od 27. do 30. septembra letos XII. svetovni kongres mednarodne organizacije Fiata. Fiata, ki slavi letos svojo 45. obletnico, je krovna organizacija spediterskih združenj in individualnih podjetij iz 60 držav. Spediterska združenja delujejo v okviru Fiata kot polnopravni, individualna podjetja pa kot pridruženi člani.

Fiata organizira svoje svetovne kongrese vsako drugo leto. Zadnji kongres je bil leta 1969 v New Yorku, letošnji pa bo kakor rečeno v Trstu. Tržaški spediterji bodo ob tej priliki poskrbeli za sprejem približno 800 udeležencev. Medtem ko bo kongres potekal pod pokroviteljstvom Vsedržavnega združenja italijanskih spediterjev, bo za njegovo organizacijo poskrbelo Združenje spediterjev iz tržaškega pristanišča.

V štirih dneh intenzivnega dela se bodo večkrat sešle komisije, ki obravnavajo posamezna področja svoje pristojnosti, dne 30. septembra pa bo glavna skupščina Fiata. Program predvideva tudi organizacijo dveh forumov, to je dveh širših in javnih konferenc, na katerih bodo strokovnjaki obravnavali nekatera pereča vprašanja, kot sta zlasti vprašanje letalskih prevoznin in vprašanje bodočega razvoja spediterstva. Predviden je tudi skupen ogled tržaškega pristanišča.

POPRAVEK

V včerajšnjem poročilu o govoru namestnika glavnega pravdnika dr. Mayerja na odprtju novega sodnega leta, je tiskarski škrat spremenil «zgodovinsko nemezo» v «zgodovinsko senezo». Beseda nemeza pomeni po Verbičevem Slovarju tujk «maščevanje, pravično kazen, povračilo in še (pravično) usodo».

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Prevroča želja po sladoledu ju je stala 7 mesecev zapora

Izjalovljen poskus moškega, da bi si zaradi nesrečne ljubezni vzel življenje... zalotili so ga brez dovoljenja za nošenje orožja

Včeraj je po slavnostnem odprtju novega sodnega leta spet zasedalo tržaško kazensko sodišče, medtem ko bo prva razprava prizivnega sodišča prihodnji torek, 19. januarja.

Kazenski sodniki (preds. Corsi, tož. Brenci, zapis. Chiarelli) so včeraj sodili 21-letnega Giordana Capozzola iz Ul. Cadorna 5 ter 19-letnega Daria Vittora iz Ul. Cologna 26, obtožena osebnega nasilja, poškodovanja, pijanosti. Capozzola pa še posebej upora javnemu funkcionarju.

Mladeniča sta nekaj pred polnočjo, 29. septembra letos, že nekoliko vinjena, vstopila v bar «Zampolli» v Ul. Ghega 10 in kljub temu, da je bil lokal za goste že zaprt, zahtevala od poslovodje lokala, 57-letnega Isea Perina s Trga Martiri della Libertà 11, sladoled. Moški se je seveda uprl tej zahtevi, saj je njegov sin, 19-letni Giovanni Perin že čistil lokal in bi torej oba mladeniča morala biti vsaj toliko olikana, da bi razumela, da nimata kaj početi v baru.

Ko je Iseo Perin uvidel, da dobre besede ne bodo kaj prida zalegle, je stopil k telefonu z očitnim namenom, da pokliče leteči oddelek kvesture. Komaj pa je dvignil slušalko, se mu je približal Capozzolo in ga odstranil, Vittor pa je s pestjo udaril Giovannija Perina in ga pahnil na tla, ker je le-ta hotel priskočiti očetu na pomoč. Nato je dvignil dva stola in ju z vso silo zagnal na tla ter poškodoval posodo za dežnike in neko rastlino.

Mladeniča sta nato zbežala, čeprav so ju agenti kmalu nato na telefonski poziv Perina dohiteli in aretirali v Ul. Pauliana.

Na včerajšnji razpravi je Capozzolo zanikal vse obtožbe in skušal ublažiti vsako posamezno postavko obtožnice. Dejal je, da se sploh ne spominja, da bi kaj poškodoval v lokalu in še dostavil, da je sicer zahteval sladoled, vendar pa ga je tudi plačal.

Tudi Vittor ni bil v svojih izjavah nič manj «fantastičen», kot njegov tovariš. Sodnikom je enostavno povedal, da sta s Capozzolom vstopila v bar, ker sta si zaželela sladoleda... a nič drugega.

Javni tožilec dr. Brenci je predlagal za vsakega po 9 mesecev zapora in 20 tisoč lir globe, uradni branilec odv. Bruno pa oprostitev, ker dejanje ni kaznivo, v podrejeni stopnji pa prav tako oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov.

Sodniki so obsodili vsakega na 7 mesecev zapora in 6 tisoč lir globe, Capozzola pa so, kar zadeva upiranja javnemu funkcionarju, oprostili te obtožbe z utemeljitvijo, da dejanje ni kaznivo.

* * *

Pred pretorjem Losapiom pa se je včeraj moral zagovarjati 34-letni Livio Scolari s Furlanske ceste št. 293. Obtožnica ga je dolžila kršitve člena št. 699 kaz. zakonika, ker je imel pri sebi, izven stanovanja, samokres vrste «roger» kal. 4,4

Moški je bil hudo razočaran zaradi neke ljubezenske pripetije in tako dne 4. avgusta letos sklenil v gostilni «Casa gialla», na Furlanski cesti št. 293, da si vzame življenje.

Na srečo so neuravnovešenega mladeniča v zadnjem trenutku ustavili agenti letečega oddelka kvesture, ki jih je telefonsko poklicala točajka gostilne, ko je videla, da si je Scolari naperil samokres proti sencem.

Na včerajšnji razpravi pred okrožnim sodiščem je Scolari mirno dejal, da je tisti dan sicer res kupil samokres, vendar pa da ga ni nesel iz hiše, pač pa da je šel proti sencu.

Javni tožilec odv. Aleffi je predlagal za obtoženca 15 dni pripora, uradni branilec odv. Frezza pa oprostitev, ker dejanje ni kaznivo. Pretor je v celoti sprejel tožilčev predlog ter odredil zanj pogojnost kazni brez vpisa v kazenski list.

Ljudska prosveta

SPD Tabor Občine vabi svoje člane na občni zbor, ki bo v sredo, 20. januarja ob 20. uri (prvo sklicanje) v prosvetnem domu na Opčinah. Dvorana bo ogrevana! Odbor.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	620,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23,80
Dinar	42,—

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

Branislav Nušič

KAJ BOJO REKLI LJUDJE

igra v štirih dejanjih

Prevod: SLAVKO BELAK
Kostumi: MARIJA VIDAU
Scena: VLADIMIR RIJAVEC
Režija: MARIO URŠIČ
Igrajo:
Jožko Lukeš, Zlata Rodoškova, Lidija Kozlovičeva, Miranda Caharijeva, Rado Nakrst, Bogdana Bratuževa, Mira Sardočeva, Stane Starešinič, Silvij Kobal, Leli Nakrstova in Mira Lampetova.

V soboto, 23. jan. ob 21. uri (PREMIERSKI ABONMA)
v nedeljo, 24. jan. ob 16. uri (ABONMA RED B — NED. POPOLDANSKI)
v sredo, 27. januarja ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI V SREDO)
v četrtek, 28. jan. ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI V ČETRTEK)

Prodaja vstopnic od ponedeljka dalje vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in prazničnih eno uro pred začetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

Slovenski klub
Mala dvorana Kulturnega doma

v torek, 19. januarja ob 20.30

GOGOLJ:
BLAZNEŽEVI ZAPISI

monodrama, v kateri bo nastopil ANTON KUJAVEC prvak Istrskega narodnega pozorišča iz Pulja.

Prosimo za točnost in vljudno vabljeni!

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu — Trst

V petek, 22. t. m. ob 20.30 v društveni dvorani gostovanje dramske skupine PD «TABOR» z Občin s komedijo v treh dejanjih.

Branislava Nušiča
ŽALUJOČI OSTALI

Dvorana ogrevana! Vabljeni!

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Danes in jutri zadnje predstave glasbene komedije «Angeli in bandiera» z Bramierijem in Milvo. Današnja predstava se začne ob 20.30, jutri pa sta na programu dve predstavi, popoldanska ob 16.30 in večerna ob 20.30.

Pri blagajni v pasaži Protti so v predprodaji vstopnice in rezervacije za šesto abonmajsko predstavo sezone Teatra Stabile Maksima Gorkega dramo «Na dnu» v režiji Giorgia Strehlerja. Premiera bo 20. t. m.

* * *

Na današnji «literarni soboti» v gledališču Politeama Rossetti bo nastopil prof. Francesco Forte, ki bo ob 18. uri predaval o aktualni temi «Okuževanje in napredek».

Sledila bo javna debata, ki jo bo vodil prof. Luigi Majori, šef katedre za higieno medicinske fakultete tržaške univerze.

AVDITORIJ

Danes in jutri ob 16.uri sta na sporedu predstavi Bordonove otroške igre «Fiordinandove dogodivščine» v režiji Francesca Macedonia, s scenami Marina Sormanija in kostumi Sergia d'Osma.

NEMSKI KULTURNI INSTITUT

V nemškem kulturnem inštitutu bo v torek, 19. t. m. ob 21. uri koncert sopranistke Helge Mueller in pianista Ennia Silvestrija. Na sporedu bodo skladbe Marcella, Paisiella, Schuberta, Bramhsa, Straussa in Dvoržaka.

Nocoj ob 20.50 bo na sporedu radijske postaje Trst A krstna izvedba radijske kriminalke «Srčna desetica». Avtor igre je Jožko Lukeš, igralec Slovenskega gledališča v Trstu, in je do sedaj napisal za radio že 11 del.

Prosvetno društvo «Lipa» v Bazovici priredi danes, 16. t. m. ob 20.30 v Prosvetnem domu v Bazovici

VOKALNI KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA

ki ga vodi Ivan Sancin.

Vljudno vabljeni k številni udeležbi.

Slovensko prosvetno društvo Igo Gruden in športno društvo Sokol iz Nabrežine

vabita svoje člane in prijatelje na

družabni večer

ki bo danes, 16. t. m. ob 20.30 na sedežu društva.

PD SLOVENEC iz Boršta vabi svoje člane in prijatelje na

tradicionalno prireditev

ob prazniku vaškega patrona, ki bo danes, 16. t.m. ob 20.30 in jutri, 17. t. m. ob 17. uri. Pridite v velikem številu!

Razstave

ŽIVA PRIRODA — TRŽAŠKI EXOTARIUM, Drevored XX. septembra 31. Razstava in trgovina tropičnih, sladkovodnih in morskih rib eksotičnih živali (sesalcev, ptic, plazilcev, dvoživk). Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah, od 10. do 13. ure ter od 16. do 20. ure. Zares spektakularna razstava.

Umetnostna galerija «Torbandena» začenja svojo dejavnost v letu 1971 z dvema istočasnima razstavama: s popolno zbirko barvnih jedkanic «Tristan in Izolda» Salvatora Dalija, in pa s pregledom novejših študij o Krasu Marcella Mascherinija, ki obsega risbe in pastele ter nekaj še neprikazanih skulptur v unikatih. Razstavabo odprta do 3. februarja.

V središču za raziskave in audio - vizivne poskuse v Ul. Franca 17 «La Cappella» bo v torek, 19. t. m. ob 18.30 v ciklusu prireditev o človekovem ambientu odprta razstava «Okuženi ambient» s fotografsko dokumentacijo nekaterih aspektov propadanja urbanega in prirodnega ambienta v deželi. Ob tej priložnosti bo o načelih, po katerih je bilo fotografsko gradivo zbrano, govoril dr. Riccardo Querini, direktor za gozdove v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 16. januarja
TOMISLAV

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.48 — Dolžina dneva 9.06 — Luna vzide ob 22.00 in zatone ob 9.48.

Jutri, NEDELJA, 17. januarja
ANTON

Vreme včeraj: najvišja temperatura 7, najnižja 4,1, ob 19. uri 6,6 stopinje, zračni tlak 1019,7 stanoviten, brez vetra, vlaga 88 odst., nebo oblačno, 4,5 mm dežja, morje mirno, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 15. januarja 1971 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrle so 4 osebe.

Umrli so: 82-letna Maria Bastiani, 74-letni Giovanni Bogatti, 48-letni Casimiro Keleminic, 70-letni Giuseppe Veggian.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8, Cipolla, Ul. Belpoggio 4, Ai Due Lucci, Ul. Ginnastica 44, Miani, Drev. Miramare 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19. do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14, Manzoni, Largo Sonnino 4, INAM Ai Cedro, Trg Oberdan 2, Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19-c.

Kino

Nazionale 15.30 «I cospiratori», Sean Conery, Richard Harris, Samantha Eggar. Technicolor, Panavision.
Eden 15.00 «Le coppie», Monica Vitti, Alberto Sordi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.30 «La spina dorsale del diavolo». Film Dina de Laurentiis. Technicolor. Panavision.
Grattacielo 16.00 «Una prostituta al servizio del pubblico ed in regola con le leggi dello stato», Giovanna Ralli. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 16.30 «Giochi particolari», Virna Lisi, Marcello Mastroianni. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 «La moglie del prete», Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Technicolor.
Alabarda 16.30 «I ragazzi del massacro», Susan Scott, P. Capponi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Le nipoti della colonella», Tamara Baroni, Steven Tedd. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00, 19.00, 22.00 «Borsalino», Alain Delon, Jean Paul Belmondo. Technicolor.
Cristallo 16.30 «Il prete sposato», Rossanna Podesta, Lando Buzzanca. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Capitol 16.30 Zadnja predstava ob 21.45 «Waterloo», Rod Steiger, Christoper Plummer. Režija Bondarčuka. Technicolor.
Moderno 16.00 «Lady Barbara», Renato dei Profeti, Paola Tedesco. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Io non scappo... fuggo», Alighiero Noschese. Technicolor.
Ideale 16.00 «Una spada per Brando», Karim Schubert, Tano Cimarosa, Giona Zingone. Technicolor.
Impero 16.30 «Rosolino Paternò soldato», Nino Manfredi, Nanni Loy. Technicolor.
Astra 16.00 «Metello», Massimo Ranieri, Ottavia Piccolo, Lucia Bosè. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Lacrime d'amore», Mal Primitives, Silvia Dionisio. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

predvaja danes ob 18. uri in jutri z začetkom ob 15. uri western barvni film

LE PISTOLE DEI MAGNIFICI 7

Igrata George Kennedy in James Whitmore.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes ob 19.30 barvni zabavni film:

DON FRANCO E DON CICCIO

Igrajo: Franco Franchi in C

Odredba prosvetnega ministra

za izredne didaktične usposobljenostne izpite za profesorje na slovenskih šolah

Kot smo že napovedali v sredo objavljamo danes v celoti ministrsko odredbo za izredne habilitacije. Tako bomo ustregli mnogim, ki se zanimajo za te predpise in jih do sedaj še ne poznajo, čeprav drugi odstavek v 13. členu določa, da bosta tržaški in goriški skrbnik poskrbela, da bo ta odredba čimbolj razširjena.

V uvodu k odredbi se prosvetni ministèr sklicuje na zakon št. 1440 z dne 15.12.1955 — obj. v Uradnem listu štev. 28 z dne 1. februarja 1956 — ki določa nove predpise za državne usposobljenostne izpite; na odlok predsednika republike št. 972 z dne 29. aprila 1957, ki je bil objavljen v Uradnem listu z dne 28. oktobra 1957 štev. 267; na odloka predsednika republike št. 1298 z dne 21. novembra 1966 in št. 1127 z dne 24. oktobra 1967, ki odobravata pravilnik državnih izpitov za poučevanje na srednji šoli; prav tako še na zakon št. 1012 z dne 19. julija 1961, ki ureja slovenske šole v goriški pokrajini in na tržaškem ozemlju; na odlok predsednika republike z dne 24. aprila 1967, št. 418, ki odobrava urnike in programe za slovenske srednje šole, ter še na odlok predsednika republike z dne 20. decembra 1968, ki določa ustanovitev srednjih šol s slovenskim učnim jezikom. V odredbi je 13 členov.

Člen 1. — Nestalni profesorji na zavodih in šolah s slovenskim učnim jezikom v tržaški in goriški pokrajini bodo dosegli usposobljenost po uspešno prestani inšpekciji in po ustnem izpitu po čl. 7 zakona štev. 1440 z dne 15. decembra 1955 v predmetih, na katere se nanaša službeno mesto, ki so ga prosilci imeli.

Člen 2. — Nestalni profesorji, ki so učili med šl.l. 1954 — 55 š.l. 1969 — 70 na srednjih šolskih zavodih s slovenskim učnim jezikom vsaj pet let, tudi nezaporednih, predmete, ki so navedeni v prilogi A v pravilniku, ki je bil odobren z odlokom predsednika republike št. 972 z dne 29. aprila 1957 in v prilogi B pravilnika, ki je bil odobren z odlokom predsednika republike št. 1298 z dne 21. novembra 1966, pridobijo usposobljenost po uspešnem izidu inšpekcije ter ustnega izpita po členu 7 zakona št. 1440 z dne 15. decembra 1955 za poučevanje na zavodih in na šolah s slovenskim učnim jezikom.

Člen 3. — Petletna doba, ki jo določa prejšnji člen, je skrčena na tri leta za civilne in vojne invalide, za borce, za povratnike in partizane, za politične in rasne preganjance.

Veljavnost službovanja v petletni dobi ali triletni dobi je priznana tistim, ki so poučevali med vsakim šolskim letom predpisani čas in so imeli študijsko diplomo, ki so jo določali tedaj veljavni predpisi za podelitev poverjenih in nadomestnih mest.

Člen 4. — Profesorji, o katerih govori prejšnji člen 2, lahko zaprosijo v roku 30 dni od objave te odredbe v Uradnem listu, da se jih pripusti k inšpekciji in k ustnemu izpitu, ki morata ugotoviti njihovo kulturno in didaktično pripravo. Prošnjo na kolkovanem papirju je treba nasloviti na šolskega skrbnika v Trstu.

V prošnji je treba navesti:

1. priimek, ime, čas in kraj rojstva (poročene ženske tudi dekliški priimek); 2. sedež in ime zavoda, kjer so sedaj v službi; 3. študijski naslov in univerzo ali zavod, ki ga je izdal; 4. zahtevano habilitacijo z navedbo predmeta ali skupine predmetov, na katere se nanaša zasedeno službeno mesto; 5. potek šolske službe za dobo, o kateri govori člen 2; 6. točen naslov, na katerega naj se dostavijo morebitna sporočila; 7. v prošnji je treba napisati datum in jo podpisati. Podpis mora overoviti predstojnik zavoda. Prošnjo s priloženimi dokumenti je treba odposlati priporočeno po pošti.

Člen 5. — Prošnji je treba priložiti:

a) rojstni list na kolkovanem papirju; b) študijsko diplomo v izvirniku ali v overovljenem prepisu na kolkov. papirju; c) pobotnico o plačilu izpitne takse v znesku 4.000 lir na poštni tekoči račun štev. 1/53000, naslovljeno na Urad IGE v Rimu (c/c postale n. 1/53000 Ufficio IGE Roma); d) službeno potrdilo za petletno ali trileto dobo. V potrdilu mora prosilec navesti: začetek službovanja, če se je udeležil ali ne izpitov in zaključnih ocenjevalnih sej, število tedenskih ur in razredi, v katerih je učil ter letne ocene; e) morebitna potrdila za tiste, ki imajo pravico do skrajšanega roka, da so civilni ali vojni invalidi, borci, povratniki, partizani, politični ali rasni preganjanci.

Člen 6. — Po zapadlosti roka in po pregledu prošenj bo tržaški šolski skrbnik izključil s svojim motiviranim odlokom od inšpekcije in od ustnega izpita tiste, ki ne bodo imeli vseh zahtevanih pogojev; prav tako tudi tiste, ki bodo vložili prošnjo po preteku določenega roka ali pa ji ne bodo priložili v zahtevanem roku vseh potrebnih dokumentov, ali če ne bodo popravili in vmili v predpisanem roku dokumentov, ki bi se izkazali za nepopolne.

Člen 7. — Po teh operacijah bo tržaški šolski skrbnik sprejete kandidate vključil v ločene sezname, upoštevajoč predmet ali skupino predmetov, iz katerih ti želijo napraviti habilitacijo. Te sezname je treba nujno dostaviti prosvetnemu ministrstvu — glavnemu ravnateljstvu za osebje in za splošne upravne posle — urad za srednješolske natečaje.

Člen 8. — Z inšpekcijo bo treba ugotoviti, ob upoštevanju kompleksnega profesorjevega delovanja, njegovo poklicno pripravo in sposobnost v uporabljanju didaktičnih in preizkusnih pripomočkov za predmete, za katere je to potrebno. Tržaški šolski skrbnik bo poveril inšpekcije ravnateljem in stalnim profesorjem, ki so učili ali učijo predmet ali predmete, ki se nanašajo na zahtevano habilitacijo ter so poznani po svoji didaktični izkušenosti ter po kulturni pripravi. Izbrana imena ravnateljev in profesorjev bo treba poslati predhodno v odobritev na prosvetno ministrstvo — glavno ravnateljstvo za osebje in splošne ter upravne posle — urad za srednješolske natečaje. Inšpekcija bo opravljena na šolah, kjer kandidati poučujejo. Po inšpekciji bodo poverjeniki za inšpekcije dostavili šolskemu skrbniku v Trstu poročila, iz katerih mora izhajati, če je bila opravljena inšpekcija pozitivna ali negativna.

Člen 9. — Kandidati, ki bodo uspešno prestali inšpekcijo, bodo vpisani po abecednem redu v posebne sezname, od katerih bo eden razobešen na oglasni deski šolskega skrbništva v Trstu, drugi pa odposlan prosvetnemu ministrstvu — glavnemu ravnateljstvu za osebje in splošne ter upravne posle — uradu za srednješolske natečaje. Na temelju teh seznamov bo prosvetno ministrstvo s svojim odlokom imenovalo ocenjevalne komisije ob upoštevanju predpisov v členu 13 pravilnika za izvedbo državnih izpitov za poklicno srednješolsko poučevanje, ki ga je z odlokom štev. 972 z dne 29. aprila 1957 odobril predsednik republike. Razgovor ima namen ugotoviti kulturno in didaktično profesorjevo pripravo glede na predmet ali predmete, iz katerih hoče napraviti habilitacijo. Razgovor za praktične in grafične predmete bodo lahko še dopolnile praktične vaje, če bo komisija imela to za potrebno. Razgovor se bo omejil na programe, ki jih določajo za ustni izpit pravilniki, ki sta jih za posamezne habilitacije odobrila odloka predsednika republike št. 972 z dne 29. aprila 1957 in št. 1298 z dne 22. novembra 1966, za posamezne habilitacije.

Člen 10. — Kandidate bo povabil k izpitu po vrstnem redu s priporočenim pismom šolski skrbnik. Pravico do izpita bo izgubil, kdor se ne bo javil določeni dan in uro. Vendar ima šolski skrbnik pravico, da dovoli odložitev izpita iz upravičenih razlogov in le če komisija še ni zaključila svojega dela. Komisija bo v zapisnikih, ki bodo napisani po določenih navodilih, izrecno omenila pozitiven ali negativen izid izpitov posameznih kandidatov.

Člen 11. — Tisti, ki bodo uspešno opravili izpit bodo po členu 7 zakona št. 1440 z dne 15. decembra 1955, usposobljeni da učijo na zavodih in na šolah s slovenskim učnim jezikom. Tako pridobljena habilitacija bo ocenjena z najnižjo oceno, ki je določena za usposobljenostne izpite. Predsednik komisije bo zbral imena usposobljenih profesorjev po abecednem redu v posebne sezname po predmetih ali skupini predmetov, iz katerih so kandidati napravili habilitacijo. Preplse seznamov, ki jih bodo podpisali vsi člani komisije, bo treba nasloviti na prosvetno ministrstvo — glavno ravnateljstvo za osebje — urad za srednješolske natečaje, ki bo poskrbelo za njihovo objavo v Uradnem listu ministrstva, in še tržaškemu šolskemu skrbniku za objavo na oglasni deski. Pravna veljavnost napravljene habilitacije po predpisih te odredbe se bo začela od prvega dne, ko bodo zaključile svoje delo ocenjevalne komisije.

Člen 12. — Po objavi seznama v Uradnem listu bodo lahko prejeli prizadeti potrdilo o opravljeni habilitaciji, če bodo naslovili na ministrstvo — urad za srednješolske natečaje: a. prošnjo na kolkovanem papirju, v kateri morajo navesti svoje osebne podatke (poročene ženske tudi dekliški priimek), kraj in datum rojstva ter naslov in habilitacijo, za katero zahtevajo potrdilo; b. pobotnico plačane takse v znesku 10.000 lir, ki jo morajo plačati enkratno vsi tisti, ki imajo doktorsko diplomo ali enakovreden naslov, v korist ustanove «Opera dell'Università» ali univerzitetnega zavoda, kjer so usposobljenci pridobili akademsko diplomo; c. kolek za 500 lir, ki bo nalepljen in uničen na potrdilu.

Člen 13. — Karkoli bi bilo še treba za izvršitev te odredbe in kar v njej ni določenega urejujejo predpisi iz pravilnikov, ki so bili omenjeni v uvodu te odredbe.

Šolska skrbnika v Trstu in v Gorici bosta poskrbela, da bo ta odredba čimbolj razširjena.

Minister: MISASI

V Rimu, 12. decembra 1970

Tajništvo sindikata slovenske šole sporoča, da si profesorji, ki se nameravajo priglasiti k izpitu, lahko ogledajo podrobnosti o pogojih za pripustitev k habilitaciji, na sedežu sindikata, kjer bodo dobili tudi obrazec za prošnje in druga pojasnila.

Nova priznanja tatinske trojice

Tatinska troperesna deteljica — Appel, Martini in Muradori — ki so jo zajeli med vlomno tatvino v skladišču podjetja Hausbrandt, je včeraj priznala, da večje tatvine in vlomi v zadnjem času v našem mestu nosijo njen pečat. Fantje so priznali poleg tatvin, o katerih smo pisali v naši včerajšnji izdaji, da so v noči med 6. in 7. januarjem vlomili v urade družbe COPROMA v Ul. Caboto, kjer so ukradli 150 tisoč lir, prav toliko pa je bilo škode, ki so jo napravili. Nekaj dni kasneje so skušali vlomiti v pisarne podjetja Erginger v industrijski coni in ker jim je spodletelo, so se vrnili na kraj, od koder so se oddaljili z železno blagajno, ki so jo kasneje našli, seveda poštено prerešetano, na trebenskem smrtišču.

Natečaj

Občinska uprava v Gorici razpisuje natečaj za socialnega asistenta: prošnje sprejemajo do 12. ure dne 15. marca letos. Kogar zanima, lahko dobi podrobnejše podatke v personalnem oddelku.

Vlomilca so presenetili v praznem stanovanju

Včeraj popoldne nekaj po 16. uri, ko se je vrnil iz mesta domov, je šofer Edoardo Marega, ki stanuje na Tržaški cesti št. 7, opazil skozi okno v sprejemni sobi svojega stanovanja neznanega moškega. Ker je vedel, da bi ob tisti uri ne smelo biti nikogar od družine doma, je takoj zasumil v obisk nepovabljenega «gosta» in planil v sobo ter ga takoj blokiral, da ni mogel uiti. Neka triletna deklica je medtem stekla do sosede, ki je po telefonu obvestila leteči oddelek goriške kvesture. Ta je takoj poslala na kraj dve svoji vozili s policisti, ki so neznanca aretirali, uklenili in odpeljali na kvesturo. Tam so ugotovili, da je 31-letni Giorgio Aurelio Brancaleone iz Voltaga v pokrajini Belluno.

Kar mož ni mogel dati utemeljenega opravičila za svoj nenajavljen obisk pri Maregi, so ga prijavili sodišču zaradi tatvine in ga poslali v sodne zapore.

Tudi v našem uredništvu sprejemamo prispevke za šolo-spomenik v Cerknem

---

Dostavitev z javnim oklicem v smislu člena 150 civilnega postopnika

Predsednik tržaškega tribunala je z odlokom od 12.12.1970 pooblastil dostavitev z javnim oklicem naslednjega popravka že dostavljenega odloka tržaškega prefekta z dne 24.9.1970 prot. n. E/1-7/C/4/5616/70:

Ker je bil predmet ukrepa napačno označen kot «začasno pooblastilo za začetek del za napeljavo električnega voda z napetostjo 130 KV Občine - Žavlje - OMISSIS — odloča: «ENEL — Ente Nazionale per l'Energia Elettrica — oddelek v Benetkah — je pooblačen začasno zasesti spodaj navedene nepremičnine, last spodaj navedenih.»

se predmet ukrepa popravlja v:

«pooblastilo za gradnjo, vzdrževanje in rabo električnega voda z zmogljivostjo 130 KV Občine - Žavlje-OMISSIS — odloča: «Se podvržejo služnosti v prid ENEL — oddelek v Benetkah — spodaj navedene nepremičnine, last zraven navedenih».

Trst, 11.1.1971

Podp. odv. Giovanni Zigante

Predsednik tržaškega tribunala je z odlokom od 12.12.1970 pooblastil dostavitev z javnim oklicem naslednjega popravka v že dostavljenem odloku tržaškega prefekta iz dni 13.3.1970 in 28.7.1970 prot. n. E/1-7/C/4-1369/70:

Ker je bil predmet ukrepa napačno označen kot «začasno pooblastilo za začetek gradbenih del za napeljavo električnega voda z napetostjo 130 KV Občine-Padriče-Žavlje — OMISSIS — odloča: «ENEL — Ente Nazionale per l'Energia Elettrica — oddelek v Benetkah — je pooblaščen začasno zasesti spodaj navedene premičnine, ki so last spodaj navedenih».

se predmet ukrepa popravlja v:

«pooblastilo za gradnjo, vzdrževanje in uporabe električnega voda z napetostjo 130 KV Občine - Padriče-Žavlje - OMISSIS — odloča: «obremenjujejo se s služnostjo električnega voda ter s pravico prehoda v prid ENEL — oddelek v Benetkah — spodaj imenovana zemljišča, last poleg označenih».

Trst, 11.1.1971

Podp. odv. Giovanni Zigante

Predsednik tržaškega tribunala je z dekretom od 12.12.1970 pooblastil dostavitev z javnim oklicem naslednjega popravka v že dostavljenem odloku tržaškega prefekta iz dni 15.4.1970 in 28.7.1970 prot. n. E/1-7/C/4-1369/70:

Ker je bil predmet ukrepa napačno označen kot «začasno pooblastilo za začetek gradbenih del električnega voda z napetostjo 130 KV Občine - Padriče - Žavlje - OMISSIS — odloča: «ENEL — Ente Nazionale per l'Energia Elettrica — oddelek v Benetkah — je pooblaščen začasno zasesti spodaj navedene premičnine, ki so last spodaj navedenih podjetij»,

se predmet ukrepa popravlja v:

«pooblastilo za gradnjo, vzdrževanje in uporabo električnega voda z napetostjo 130 KV Občine - Padriče-Žavlje - OMISSIS — odloča: «Obremenjujejo se s služnostjo električnega voda in prehoda v prid ENEL — oddelek — v Benetkah spodaj navedena zemljišča, ki so last označenih».

Trst, 11.1.1971

Podp. odv. Giovanni Zigante

ZAČELI SO DEBATO O PRORAČUNU

Izredno težak finančni položaj goriške pokrajinske uprave

Letošnji primanjkljaj znaša 855 milijonov lir - Stroški so se zelo povečali - Potrebna je reforma zakona o financah krajevnih uprav

Na četrtkovi seji pokrajinskega sveta so pričeli obravnavati proračun te uprave za tekoče leto 1971. Po osnutku proračuna, ki ga je v imenu odbora predstavil odbornik za finance Lodi, bo letošnji primanjkljaj večji kot kdajkoli, ter bo znašal kar 855 milijonov. V primerjavi z lanskim osnutkom proračuna je to za celih sto milijonov več, v primerjavi z lanskim dokončnim proračunom pa celo za 250 milijonov več.

Tako kronični primanjkljaj goriške pokrajinske uprave je razumljiv, ker nima dohodkov, mora pa kljub temu, kot ostale občine in vse krajevne uprave, vršiti vse tiste javne službe, ki ji pritičejo po zakonu. Zakonodaja na tem pod ročju je izredno zastarela, država daje pokrajinam odstotke od raznih državnih davkov (razen nabitka na kmetijske davke nima pokrajina pravice pobirati davkov, kot n. pr. občine).

V takem položaju lahko vrši pokrajinska uprava le najnujnejše posle in brez pomoči dežele ali države si ne more privoščiti večjih del. Dovolj nam pove dejstvo, da gre celih 54 odstotkov izdatkov za plače osebju. Do tako visokega odstotka so prišli letos, ker so v proračunu predvidene precejšnje nove vsote za povečanje plač skladno s poviški plač v vseh javnih ustanov in tudi v gospodarstvu.

Na četrtkovah seji sveta sta govorila le dva svetovalca; načelnik komunistične skupine Poletto in načelnik demokrščanske skupine Cian. Prvi je podvomil v programske izjave sedanjega odbora in večinskih strank, ki želijo dati pokrajinski upravi nov obraz, nove funkcije, zlasti v odnosih med deželo in občinami. Ta dvom je podčrtal z dejstvom, da si ne more pokrajina dovoliti «luksuza» načeti nekaj novega, ko pa nima na razpolago denarja in so vsi izdatki po obstoječem zakonu, podvrženi pozitivni ali negativni oceni v Rimu. Poletto je zahteval večjo avtonomijo krajevnih uprav, tako pokrajin kot občin, zahteval je zaradi tega večjo finančno podporo s strani dežele in tudi državne uprave ter korenito spremembo sedanjega zakona o finančnih sredstvih krajevnih uprav. Močan poudarek je dal Poletto tudi nujnosti po korenitih reformah v državnem merilu O teh reformah je mnogo govora, prihajajo na dan pa z veliko počasnostjo in težavami.

Prihodnja seja pokrajinskega sveta bo v torek. Tudi na tej bodo govorili izključno o letošnjem proračunu. Po vsej verjetnosti bo prihodnji teden še ena seja, tako da bodo s proračunom zaključili že prihodnji teden.

Vesti iz Tržiča

Porast prebivalcev

Na osnovi najnovejših podatkov se je prebivalstvo v Tržiču ob koncu lanskega leta zopet povečalo za 611 ljudi, potem ko je tudi leta 1969 narastlo za 560 prebivalcev. Porast je zabeležen tako pri rojstvih (410 rojenih in 276 umrlih) kakor pri priseljencih (1140 priseljencev in 663 izseljenih). Tako je ob koncu decembra lani prebivalstvo v Tržiču narastlo na 29.078 prebivalcev.

Industrijski konzorcij je včeraj na dražbi oddal gradnjo nove tovarne Eaton Livia v tržiški industrijski coni goriškemu podjetniku Materolliju, ki je dalo na začetno ceno 75,5 milijona lir 14 odst. popusta. Dražbe se je udeležilo 11 podjetij. V torek 19. t.m. bodo na odborovi seji proučili program gradenj za 1971, da bi ga lahko predložili deželni upravi za dosego primernih prispevkov.

Vprašanje o izgradnji slovenske šole v Gorici

Občinski svetovalec SDZ prof. Stanislav Bratina je poslal goriškemu županu pismo, v katerem ga opozarja, naj se v tem mesecu zahteva od dežele nakazilo sredstev za izgradnjo šolskega poslopja v Ulici Campi, da bi se vanj preselile šole iz Ulice Croce, kakor tudi trgovska, ki je začasno nameščena v starem semenišču. V ta namen, naj bi odbor na hitro izdelal idejne načrte. Podpisnik nadalje pripominja, da je izgradnja tega objekta nadvse nujna, kar je prav gotovo znano županu in odbornikom, ter je vrhu vsega vključena tudi v program strank leve sredine.

Snežne razmere na goriških smučiščih

Po podatkih, ki nam jih je posredovala turistična zveza iz Nove Gorice je bilo včeraj zjutraj stanje snega na smučiščih naslednje:

LOKVE: 0 stopinj; 15 cm pršiča, vlečnice obratujejo in cesta je prevozna.

LIVEK: —5 stopinj; 55 pršiča; vlečnice obratujejo, cesta je prevozna z zimsko opremo.

LAZNA: 0 stopinj; 35 cm pršič; vlečnica obratuje.

ČRNI VRH NAD IDRIJO: podatki niso dospeli.

Kdaj pričetek gradnje deželne palače?

Deželna svetovalca Fulvio Bergomas in Spartaco Zorzenon sta zastavila predsedniku deželnega sveta Ribezziju vprašanje, ki zadeva gradbeno krizo.

Svetovalca s tem v zvezi zastavljata nujno vprašanje, da bi izvedela za razloge, zavoljo katerih v gorici še niso pričeli graditi deželne palače v Ul. Roma, v kateri bi dostojno uredili vse deželne urade, ki so sedaj raztreseni pa raznih delih mesta.

SEZNAM GORIŠKIH DAVKOPLAČEVALCEV

3457 davčnih zavezancev bo plačalo 213 milijonov dopolnilnega davka

Na vrhu lestvice so: trgovec Kos, gradbenik Caselgrandi in zdravnik Bancheri s po 10 milijoni davčne osnove

Kot smo že javili, so od 14. t.m. na vpogled na davčnem uradu na goriškem županstvu seznami davčnih zavezancev za dopolnilnih in druge državne davke. Celoten seznam predvideva za goriško občino 1.218 milijonov davčnega prihoda, ali za 385 milijonov več kot lansko leto. Povišek izvira iz raznih vzrokov, glavni pa je prijava povečanega dohodka od strani davčnih zavezancev in pa nekatera zvišanja prijavljenih dohodkov, ki jih je določil davčni urad na osnovi svoje ugotovitve. Gre za davke na hiše, na družbe, IGE za svobodne poklice, za dohodninski in dodatni dohodninski davek. Samo dohodninski davek predvideva 1.024 milijonov davčnega dohodka, ki je progresiven za bolj petične davčne zavezance. Najbolj značilen pa je seznam za dopolnilni davek, za katerega se tudi najbolj zanima javno mnenje.

Letošnji seznam dopolnilnega davka vsebuje 3457 imen ter so ga sestavili na osnovi davčnih prijav prizadetih davkoplačevalcev do 31. decembra 1970 in na osnovi dohodkov iz leta 1969. Znesek je začasen, ker ima davčni urad dve leti časa, da lahko izvede popravke na osnovi kontrole prijav Vanoni. Celotni dohodek davčne osnove znaša 4.856 milijonov, ki naj bi dal čistega dopolnilnega davka za skoro 152 milijonov več, okrog 61 milijonov pa za izterjevalne stroške.

Danes objavljamo seznam goriških davkoplačevalcev z davčno osnovo nad 5 milijonov. Na vrhu lestvice so trgovec Alfonz Kos, prokurist Ferruccio Vittor, grabenik Caselgrandi in primarij prof. Bancheri z davčno osnovo po 10 milijonov lir; sledi trgovec Mizzon z 9,6 milijona in primarij dr. Destro z 9,4 milijona, inž. Adolfo Perco 8,8 milijona, primarij prof. Pivotti in gradbenik Protto po 8,7 milijona.

V našem seznamu je s prvo številko navedena davčna osnova, v oklepaju pa sledi znesek davka, ki ga je treba plačati v šestih obrokih.

Dr. Pasquale Arcuri 5,4 milijona (520.000); prof. Salvatore Bancheri 10 milijonov (1.143.000); odv. Silvano Baresi 5,8 milijona (520.000); dr. Ferruccio Bernardis 5,6 milijona (500.000); špediter Giovanni Bisesi 6,6 milijona (850.000); dr. Giuseppe Cajazzo 7,2 milijona (830.000); dr. Giorgio Carella 5,7 milijona (540 tisoč); gradbenik Remo Caselgrandi 10 milijonov (1.660.000); primarij Renato Cazzola 8,6 milijona (1 milijon); dr. Bruno Clientaroli 7 milijonov (790.000); geom. Antonio Chlozza 5,2 milijona (410.000); trgovec Alfonz Kos 10 milijonov (1 milijon 660 tisoč); inž. Bruno Crovetta 5 milijonov (265.000); dr. Francesco Danelon 5,1 milijona (440.000); uradnik Pasquale De Simone 5,3 milijona (446.000); prof. zdravnik Filippo Destro 9,4 milijona (1.260.000); uradnik Corrado Diselli 5,2 milijona (394.000); trgovec Benito Gandolfi 6,1 milijona (722 tisoč); zdravnik Bruno Gregorig 6,2 milijona (610.000); inž. Giorgio Grusovin 6,2 milijona (610.000); zasebnica Lidia Hornik 6,1 milijona (746 tisoč); trgovec Luigi Krainer 5 milijonov (418.000); uradnik Illo Leoci 5,6 milijona (490.000); dr. Adriano Lipizer 6,3 milijona (626.000); zdravnik Mario Martinelli 5,2 milijona (389.000); inž. Natale Martini 5,2 milijona (531.000); uradnik Guido Mizzon 9,6 milijona (1 milijon 560 tisoč); ravnatelj tekstilne tovarne Vittorio Monolo 7,8 milijona (911.000); uradnik inž. Adolfo Perco 8,8 milijona (1.370.000); prof. Alvise Peresson 5,1 milijona (243.000); ravnatelj tobačne tovarne dr. Guido Piccinini 5 milijonov (297.000); primarij Gaslone Pivotti 8,7 milijona (1.131.000); gradbenik Pietro Protto 8,7 milijona (1 milijon 340 tisoč); ravnatelj občinskih podjetij inž. Quirino Rigonat 5,1 milijona (341.000); primarij prof. Rocco 8,6 milijona (901.000); notar Bruno Stafuzza 5,8 milijona (676 tisoč); zdravnik dr. Adolfo Ugomari 7,1 milijona (819.000); slaščičar Stefano Viatori 6,2 milijona (747 tisoč); komercialist Ferruccio Vittor 10 milijonov (1.660.000); primarij dr. Mario Lo Brutto 7 milijonov (785.000); upokojenec Attilio Sacco 6,6 milijona (797.000); Oscar Viviani 5,4 milijona (472.000); industrialec Bruno Volk 5,6 milijona (620.000); prof. Rambaldo Zucalli 5,2 milijona (460.000); zdravnik dr. Luigi Bader 7,2 milijona (847.000).

(Se nadaljuje)

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

UREDNIK FAŠISTIČNEGA LISTIČA JE PRIŠEL NA ZATOŽNO KLOP

Skuterist iz Sovodenj bo plačal globo - Bilo mu je slabo, pa so ga prijavili zaradi pijanosti

Včeraj so imeli na okrajnem sodišču v Gorici prve razprave v letošnjem letu. Sodnik dr. Mangoni je najprej obravnaval zadevo 42-letnega Antonia Guerrina, ki izdaja in je odgovorni urednik fašističnega lističa «Sentinella d'Italia» z uredništvom v Tržiču, Ul. Buonarroti 4, tiska pa ga tiskarna Della Balda v S. Marino.

V obtožnici je rečeno, da odgovorni urednik ni poslal na goriško prefekturo in republiškemu prokuratorju na sodišču dolžnostnih izvodov za št. 74 omenjenega lističa od 31. maja lani, kot predpisuje zakon. Obtoženec se je zagovarjal, da je poslal predpisane dolžnostne izvode v dveh priporočenih pošiljkah, in sicer iz Forlija dne 10. junija lani. V podkrepitev te trditve je predložil poštna potrdila. Na osnovi teh dokazov je sodnik oprostil obtoženca s polno formulo, čeprav so ga pri prvi razpravi dne 16. novembra lani obsodili na plačilo globe 20 tisoč lir. Zagovarjal ga je odv. Pedroni.

Drugi je bil na zatožni klopi 46-letni Ivan Volk iz Sovodenj, Ul. Ex - Impero 62, ki ga je dne 15. avgusta lani izvidnica cestne policije presenetila, ko se je peljal s skuterjem po Tržaški cesti proti Gorici; bil je brez voznega dovoljenja in ni plačal takse. Pred sodnikom je priznal, da je bilo tako in dodal, da je hotel v Gorici kupiti en liter bencinske mešanice. Upoštevajoč olajševalne okoliščine, ga je sodnik obsodil na plačilo globe 7.000 lir in sodnih stroškov. Zagovarjal ga je odv. Sfiligoj.

Precej nenavadna je zgodba 32-letnega Roberta Bubacca iz Gorice, Ul. Cavour 6. Dne 31. avgusta lani je ustavil svoj avto pred karabinjersko vojašnico v Ul. Sauro (pred sodiščem), stopil v vežo in službujočega karabinjerja zaprosil, naj mu da kozarček žganja. Ta mu je odgovoril, da je «spaccio» zaprt in ker se mu je zdel mož pijan, mu je še naložil globo in ga prijavil sodišču.

Bubacco je pred sodnikom trdil, da ni tako; pred prihodom h karabinjerjem je izpil le tri kozarce vina in kozarček aperitiva. Pač pa je dejal, da mu je postalo slabo in prav zato je zaprosil za kozarček žganja. Dodal je še, da se mu kaj takega večkrat primeri zaradi nesreč v družini. Sodnik ga je oprostil s polno formulo. Zagovarjal ga je dr. Battello.

Drž. tožilca odv. Pedroni in dr. Battello; sodnik dr. Mangoni; zap. Magda Massi.

VESTI IZ SOVODENJ

Nenadna smrt mlade žene

V četrtek zjutraj ob 7.30 je doma v Sovodnjah nenadoma zadela možganska kap komaj 31-letno Marijo Mučič, por. Cijan iz Sovodenj. Še preden so utegnili poskrbeti za njen prevoz v splošno bolnišnico v Gorici, je žena umrla. Pogreb, ki je bil prvotno določen za včeraj popoldne, bo danes, v soboto ob 15. uri na domačem pokopališče v Sovodnjah, ker je zdravnik odredil obdukcijo trupla.

Pokojnica je bila po rodu iz Štandreža iz zavedne slovenske družine ter se je poročila v Sovodnje. Zapustila je dvojčke in moža. Njena nenadna smrt je globoko pretresla vse, ki so jo poznali.

DRAŽBA DRV. Z županstva v Sovodnjah sporočajo, da bo jutri, v nedeljo ob 11. uri dopoldne, dražba občinskih drv, odnosno dreves, na kraju «selet» v vasi. Kdor se zanima za nakup, naj bo točno ob navedeni uri na določenem mestu.

PLODNO DELOVANJE DOMAČIH PROSVETARJEV

V Štandrežu pripravljajo igro «Tisočak v telovniku»

Uspeh «Miklove Zale» jih je navdušil - Nocoj družabni večer pevcev in članov dramske družine - V februarju bo tudi Prešernova proslava

S seje odbora p. d. «Oton Župančič»

Nocoj bo v gostilni pri Turriju v Štandrežu družabni večer vseh tistih, ki so sodelovali pri igri «Miklova Zala» v priredbi dramske družine domačega prosvetnega društva «Oton Župančič»; prisotni bodo tudi pevci društvenega zbora.

Prepričani smo, da je to le prvi tak družabni večer, kajti prodoren uspeh «Miklove Zale» je člane štandreške dramske družine tako navdušil, da bodo takoj pričeli z vajami za drugo igro, trodejanko «Tisočak v telovniku», ki jo bo režiral domači učitelj Jožko Marinič. Ta sklep so sprejeli na prvi seji v tem letu, ki je bila na društvenem sedežu v torek zvečer. Tej seji so prisostvovali poleg odbornikov še drugi člani društva ter člani dramske družine. Sejo je vodil predsednik društva Danilo Nanut, prisoten pa je bil tudi predsednik Slovenske prosvetne zveze Saverij Rožič.

Štandrežki prosvetni delavci pa se ne bodo omejili le na to igro. Pripravili bodo tudi dve krajši burki, s katerima bodo nastopali na tradicionalni otroški maškaradi v prosvetni dvorani v Gorici.

Na seji so nadalje sklenili da bodo februarja priredili Prešernovo proslavo. V prosvetni dvorani v Gorici bo društvo priredilo pustni ples. Pevski zbor pridno vadi in bo nastopil v novi postavi na reviji pevskih zborov «Primorska poje», ki bo v marcu. V vasi bodo priredili nabiralno akcijo za šolo-partizanski spomenik v Cerknem. Društveni predsednik je tudi javil, da je revija italijanske šahovske zveze pohvalno poročala o lanskem šahovskem mladinskem tečaju v Štandrežu.

Prosvetno društvo «Oton Župančič» v Štandrežu dokazuje s svojo bogato in pestro dejavnostjo, da je danes najaktivnejše slovensko prosvetno društvo na Goriškem. Vsa čast odbornikom in članom za njih prizadevnost.

Na gledališkem odru se je ponesrečil

Prejšnjo noč po predstavi Tolstojeve «Moč teme», ki jo je uprizorilo Slovensko gledališče iz Trsta v Verdijevem gledališču v Gorici, se je pri delu na odru ponesrečil tržaški scenarist in slikar Demetrij Cej, ki je padel na odru z lestve z višine okrog tri metre .V goriški splošni bolnišnici so mu zdravniki ugotovili rano nad desnim očesom, poškodbo na desnem zapestju in odrgnjenje na desni nogi ter so ga pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Tov. Demetriju Ceju želimo, da bi čimprej okreval.

Prosvetarji z Opčin danes v Doberdobu

Danes zvečer ob 20. uri gostuje v prosvetni dvorani p. d. «Jezero» v Doberdobu dramska družina prosvetnega društva «Tabor» z Opčin pri Trstu. Gostje bodo nastopili s komedijo srbskega humorista Nušića «Žalujoči ostali», ki bo prav gotovo spravila v dobro voljo vse, ki jo bodo prišli gledat — Na sliki portrvovalni openski igralci v Nušićevi komediji

---

Kino

VERDI: 17.00: «La morte risale a ieri sera». Raf Vallone, Eva Renzi. Italijanski barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO: 17.15: «Borsalino». Jean Paul Belmondo, Alain Delon. barvni film.

MODERNISSIMO: 17.15—22.00: «Il tuo dolce corpo da uccidere», G. Ardison in F. Prevost; italijanski kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA: 17.15—21.30: «L'asino d'oro: Processo per fatti strani contro Lucius Apuleius, cittadino romano», B. Bouchett in J. Steiner; italijanski kinemaskopski film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE: 17.15—21.30 «Boatnik, i marinai della domenica», R. Morsey in S. Powers; Walt Disneyev film v barvah.

Tržič

AZZURRO: 17.30: «Una prostituta al servizio del pubblico ed in regola con le leggi dello stato». Giovanna Ralli, Giancarlo Giannini. Italijanski film v barvah.

EXCELSIOR: 16.00 «La morte risale a ieri sera». R. Wolff in R. Vallone. Barvni film.

PRINCIPE: 17.30: «Monty Walsh, un uomo duro a morire». L. Marvin in J. Moreau.

SAN MICHELE: 18.30: «Quei temerari sulle loro pazze scadenti, scalcinate carriole». L. Buzzanca, W. Chiari in T. Curtis.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Vitez Burldan», francoski barvni film — ob 18. in 20.

SVOBODA (Šempeter): «Upor v vsemiru», japonski barvni film — ob 18. in 20.

DESKLE: «Dr. Živago», ameriški barvni film — ob 16. in 19.30.

RENČE: «Sanatorij za ženske», francoski barvni film — ob 19.30.

ŠEMPAS: «Detektiv», ameriški barvni film — ob 19.30.

KANAL: «Sramota», švedski film — ob 19.30.

PRVACINA: Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Al Corso, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Alla salute» dr. Fabris, Ulice Cosulich 117, tel. 72-480.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna MICHELI FERDINANDO, Ul. XXIV Maggio 22, tel. 23-39.

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti našega

NEMŠKI IN SLOVENSKI MANJŠINSKI KOMPLEKSI

Neznaten jezikovni otok nemškega porekla je dobil revijo, ki naj zaustavi njegovo izumiranje

II.

Za nas Slovence je silno spodbudno to seznanjanje z raznimi nemškimi drobci, ki še živijo v Ljetzanu, nekaj okoli Asiaga, v Sappadi, Saurisu, Timau in drugod. Z njimi se je dogajalo in se še dogaja kot z raznimi obrobnimi Slovenci ,če gremo lepo po vrsti, s kmeti in delavci okoli Monoštra in D. Senika na Madžarskem, okoli Lučan in Arveža na nemškem avstrijskem Štajerskem, povsod na slovenskem Koroškem in nato po Kanalski dolini, Reziji, zahodni Beneški Sloveniji, povsod po obrobni Furlaniji, ki meji na naše etnično ozemlje. Povsod dajo čutiti ali Madžari ali Nemci ali Furlani oziroma Italijani tem ubogim osamljenim slov. kmečkim zakotnim ljudem, da so večinski državni narodi, da je njihov državni jezik boljši, bolj fin, sam po sebi bolj spoštovan kot pa njihovo nerazumljivo rovtarsko govorjenje. Tako so se zaganjali proti tem slovenskim ljudem po zakotnih dolinah in bregovih sto in sto let, da se jim je vpilo v možgane in kri, da jih je bilo sram tega njih materinega jezika in tega njihovega ubogega manjvrednega «slovenstva» in se zato zanj niso nič preveč gnali. Iz te hude prakse smo zgradili takoj teorijo o mehkobi, popustljivosti, nezavednosti, celo kompleksnosti v zadnjem času tudi alienaciji slovenskega človeka povsod, kjer so ga obdajali tudi močni samozavestni narodi, najbolj na Koroškem zaradi njegove velike razsežnosti po vsej južni Koroški.

Primeri enega najmočnejših in v svojo kulturo in poslanstvo najbolj zaverovanih narodov na naših severnih etničnih mejah pa kažejo v nemških narodnih skupinah v italijanskem alpskem svetu iste reakcije kot pri naših slovenskih ljudeh v osamljenih slovenskih dolinah. Bavarski Nemci v Ljetzanu, v Sappadi, Saurisu in drugod se sramujejo svojega nemškega narečja, govorijo to narečje le takrat, ko so sami med seboj, brž ko se jim pridružijo tuji ljudje, preidejo na italijanščino. Za nemško prebivalstvo Saurisa je tudi furlanščina višji jezik, ker jo pač govorijo vse okoli njih furlanski hribovci in mestno prebivalstvo Ampezza.

Zlepa ne boste v teh nemških izoliranih oazah, kot tujec, opazili, da jim je materin jezik neko nemško narečje. Že prav dobro jih morate poznati, da vam sramežljivo priznajo, da govorijo neko nemško narečje, ki pa da niti podobno ni nemškemu. In pri tem ostanejo. V njihovih cerkvah, šolah, uradih, po trgovinah, kot lastniki turističnih sob ne dajo niti slutiti, da jim je materin jezik drugačen od tistega, ki ga govorijo «foresti», turisti, stranieri. Polni so slave ali za italijanski jezik, za italijansko kulturo, za tisočletni Rim, za vse tisto, kar se povzdiguje italijanskega v šolah, cerkvi, na oblni.

Sedaj pa, ko se je Milan zganil, se je tudi v njih zganilo. Najprej v njihovih emigrantih v Veroni, Vareseju, Turinu in drugod. Doma, v edini preostali vasi od trinajstih občin, v Ljetzanu-Giazzi pa še ne. Mislimo si lahko, zakaj. V tej hribovski revščini je vse, šola, cerkev, občinska kancelja, skratka vse okolje vršilo propagando ali tudi molče trobentalo slavo in bogastvo bližnje Verone, bogatega italijanskega sveta Lombardije.

Zdaj šolarji že ne razumejo več domačega nemškega narečja. Zato so milanski ustanovitelji revije priključili reviji nekaj strani neke vrste abecednika za otroke, ki ne razumejo domačega narečja: Knjiga za otroke — Iz Puach «Un Hajar, Taucias Gareida» Un Lietzan — Nemško govorenje Lietzan. Nato se iz lekcije v lekcijo vrstijo slike predmetov in v narečju, kako se jim pravi: Pero je vedar, šola je scoul, hajar so otroci itd. Ali si je sploh mogoče predstavljati, da bi fakulteta za jezike v Vidmu v svoji sveži zagnanosti izdajala podobno revijo z naslovom Le vita di Lusevera — Brdo za tersko narečje ali pa La vita di Prato — Ravenca za rezijansko slovensko narečje? Verjetno bi se prej odločila za to prastara padovanska univerza s svojo že nekoliko tradicionalno slavistično stolico? Toda, kako bi se, ko pa še za Furlane ne izdaja nobena uradna šolska ustanova take revije s prilogo za furlanske otroke!

al — re

(Konec)

Staroslovansko grobišče pri Batujah na Vipavskem

V Batujah na Vipavskem že več let raziskujejo eno najbolj po membnih in zanimivih staroslovanskih grobišč. Naledini «pri sv. Juriju» zahodno od Batuj je do leta 1726 bila mala cerkvica posvečena sv. Juriju. Cerkvica je izhajala iz 11. stol. in okoli nje je bilo tudi pokopališče, kot pravi ljudsko izročilo. Dr. E. Cevc je v študiji, v kateri je znanstveno ovrednotil najdišče pri Batujah, zapisal tudi, da bo arheološka lopata odkrila še marsikaj zanimivega. To je slovenski strokovnjak zapisal 1950. leta in 17 let pozneje so se izkopavanja tudi začela. 1967 leta so odkrili 56 skeletnih grobov in v grobovih našli tudi več predmetov, n. pr. uhanov, prstanov, sponk in obročkov, torej predmetov, ki dokazujejo, da pripada to grobišče naših prednikov v 9. do 11. stol. Brez odgovora pa je pri vsem izkopavanju ostalo vprašanje tlorisa že omenjene cerkvice sv. Jurija. Odkritje slovenskega grobišča je močno razburkalo duhove, kajti to je bilo prvič, da se je na zahodnem področju Slovenije našlo tako obsežno staroslovansko grobišče.

Lanskoletno izkopavanje ni dalo toliksnega rezultata kot tisto iz pred treh let, vendar so odkrili nadaljnjih 28 grobov, ki obkrožajo nekoliko vzvišen prostor, kjer da je stala cerkvica sv. Jurija. Vzvišen prostor posredno dokazuje, da so se grobovi razvrstili okoli cerkve. Hkrati pa odkriti grobovi potrjujejo ugotovitve iz leta 1967 o časovni, etnični in kulturni pripadnosti najdišča in najdb samih. Značilnost grobišča v Batujah je tudi — pokop na deski.

Grobovi so vsi v smeri zahod - vzhod, s pogledom proti vzhodu, proti soncu. Posamezni grobovi, ki so bili tik ob cerkvi, nimajo iste usmeritve, ker so se pač prilagodili položaju. Pomembna pa je ugotovitev, da je bila ob cerkvi gostota grobov veliko večja kot v ostalem delu grobišča. V teh grobovih najdemo posredne dokaze pokristjanjenja Slovencev teh krajev, kajti želja pokojnika je bila, biti pokopan čim bliže cerkvi.

V galeriji «Il Tribbio» v Ulici Piccardi 68 razstavlja te dni znani tržaški slikar Brumatti, ki je za to svojo razstavo pripraivl kaka dva ducata olj. Motive za svoje slike je Brumatti našel predvsem na našem Krasu.

PO DRAŽBI IN PRODAJI VELIKE VEČINE STUDIOV

Združitev filmskih družb MGM in 20th Century Fox

Izjavo o tem je dal predsednik družbe MGM James Aubrey

Že večkrat smo poročali, kako trda prede raznim filmskim družbam v Hollywoodu. Največkrat smo govorili o družbi Metro — Goldwin — Mayer, ki je najprej organizirala veliko dražbo, nato pa prodala del svojih studiov v Bel Airu...

Prav zaradi tega skoraj ne preseneča vest, da se bo verjetno ta ameriška filmska družba v kratkem združila z drugim velikanom ameriške filmske industrije družbo «20th Century Fox». Izjavo o tem je dal novi predsednik družbe MGM James Aubrey.

Dobro obveščeni krogi iz Hollywooda so bili takoj mnenja, da nameravajo s tem ukrepom odstaviti iz upravnega predsedstva družbe Fox Darryla Zanucka. Že pred nedavnim so namreč vzbudile veliko govoričenja nekatere spremembe v vodilnih krogih te družbe, katere upravni svet je pod vodstvom Darryla Zanucka prisilil predsednika družbe Richarda Zanucka, Darrylovega sina, naj da ostavko. Govorice o tem, da želijo odstraniti Zanucka starejšega, temeljijo na izjavi Jamesa Aubreya, da se je za združenje obeh družb pogovarjal tudi s producentom z Broadwaya Davidom Merrickom, ki je delničar družbe Fox in velik nasprotnik Darryla Zanucka.

Po vesteh, ki krožijo v Hollywoodu, naj bi David Merrick bil član skupine delničarjev, ki imajo v rokah poldrugi milijon vseh delnic filmske družbe, katerih je skupno osem milijonov in pol. Sam producent Merrick naj bi bil lastnik 200 tisoč delnic. Daryl Zanuck je lastnik 268 tisoč delnic, toda 100 tisoč jih pripada njegovi ločeni ženi, ki je pred nedavnim odločno izjavila, da bo svoje delnice sama upravljala.

Vodstvo filmske družbe 20-th Century Fox ni ničesar neposredno izjavilo na besede Jamesa Aubreya. V filmskem svetu je odločitev o združitvi obeh družb nekatere presenetila. Toda obe družbi sta preživeli težke čase. Družba Fox je leta 1969 izgubila 25 milijonov dolarjev, družba MG M pa 35 milijonov dolarjev. Obe družbi sta večinoma prodali vse svoje posesti, ki so ležale tri kilometre stran od Los Angelesa, da bi si vsaj delno pomagali iz deficita. Trenutno je položaj boljši pri družbi Fox, ki je žela precej uspeha z nekaterimi novejšimi filmi kot so «M. A. S. H.», «Butch Cassidy» in «Patton».

«Fox Film Corporation» je ustanovil pred časom neki tekstilni proizvajalec, ki je bil tudi lastnik nekaterih kino dvoran. Louis B. Mayer, ki je ustanovil družbo MGM, je trgoval s kovinskimi odpadki. Leta 1935 je združitev družbe Fox z družbo «20th Century» pomenila napredek za Darryla Zanucka, ki je stopil v novo družbo. Že takoj je postal eden izmed voditeljev družbe «20th Century Fox». Kjer so nekoč stali studii te filmske družbe, so sedaj zgradili nebotičnik, v katerem so uradi. V bližini pa je skupina hotelov, ki jih poznajo pod nazivom «Century City».

Mayer je ustanovil družbo M GM s Samuelom Goldwinom leta 1924. V začetku je sodeloval kot producent pri najpomembnejših hollywoodskih filmih, v katerih so nastopali Greta Garbo in bratje Marx. Družba MGM je tudi proizvedla filme kot so bili «Ben Hur» in drugi podobni spektakli.

Novi televizijski naročniki

RIM, 15. — Leta 1970 se je 806.986 novih naročnikov za radio in televizijo pridružilo 9.016.236 starih. Kakih 360 novih naročnikov doslej še ni imelo niti radia.

Število novih naročnikov je preseglo predvidevanja. Leta 1954 je bilo namreč 88.977 naročnikov, leta 1955 je bilo naročnikov 96 tisoč 519, leto kasneje 198.268, leta 1963 pa že 913.573 in leta 1964 1.001.008. Kasneje je bilo vsako leto približno po 800 do 900 novih naročnikov.

Miniaturno orožje za «zračne gusarje»

V Washingtonu je bila od 11. do 13. tega meseca mednarodna konferenca za varnost na letalskih progah. Na tej konferenci je 80 strokovnjakov iz raznih držav razpravljalo o možnosti uporabe in učinkovitosti elektronskih naprav, ki naj bi preprečevale «zračno gusarstvo». Med drugim so strokovnjaki proučevali učinkovitost X — žarkov in televizije v zaključenem krogu, za pregledovanje potnikov. Poleg tega pa tudi učinkovitost takega pregledovanja s psi, ki naj bi bili izvežbani, da z vohom odkrijejo kemično razstrelivo. Drugi strokovnjaki so predlagali, da bi proučevali «zračnega gusarja» po njegovem psihičnem vedenju, to naj bi namreč agentom odkrilo potencialnega «gusarja».

Ob koncu konference so vse svetovne letalske družbe prejele sporočilo, da bi mogel kdo izmed potnikov biti oborožen z majhnim orožjem v obliki zapestnih gumbov. To orožje naj bi bila zelo majhna pištola, ki pa lahko izstreli smrtonosen naboj.

To sporočilo je objavila družba «British Overseas Airways Corporation» po svojem glasniku. Ta je dejal, da je take vrste pištola dolga nekaj manj kot štiri centimetre. Izdelujejo jih v Avstriji. V Miamiju na Floridi je policija že zaplenila dan po božiču sedem takih pištol nekemu potniku, ki je stopil v letalo družbe «Boac». Letalo je bilo namenjeno v Tel Aviv, moški pa je trdil, da so pištole, ki so jih pri njem našli, le spominčki.

Miniaturno orožje so nato dali v pregled strokovnjakom za balistiko. Ti so ugotovili, da je naboj iz take pištole lahko smrtonosen, če je izstreljen iz velike bližine. Iz velike bližine se lahko namreč tak izstrelek zarije za nekaj več kot tri milimetre globoko v zelo trdo lepenko. Če bi tak izstrelek zadel oko ali uho ali iz zelo velike bližine v tanko lobanjo, bi lahko povzročil zelo hudo rano ali celo smrt. Kljub temu pa izstrelek iz miniaturne pištole ne more prebiti stene letala.

Te majhne pištole lahko odkrijejo na letališču z dosedanjimi ukrepi proti «zračnemu gusarstvu». Miniaturno orožje prodajajo pod imenom «Xythos» pištola lahko izstreli v naglem zaporedju šest nabojev kalibra 6 mm.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Bruno Ponte v občinski

Zaradi svoje stalnosti v postopnem slikarskem razvoju nas je Bruno Ponte privadil, da na njegovih razstavah ne pričakujemo nikakršnih presenečenj likovne preusmeritve. Vemo pa, da je vsaka njegova razstava korak naprej v nadaljevanju svojstvenega izraza v podajanju domačih pokrajin in obale. Vendar pa menimo, da je ta korak tokrat na Pontejevi razstavi v občinski galeriji nekoliko daljši. Popolna celovitost prikazanih pokrajin je očarljiva v njih barvnem videzu. Čeravno se je Ponte v letih v obče pojmljivi stvarnosti slikanja prirode že zdavnaj oddaljil, pa sluti vsak tenkočutni ljubitelj narave, da iz teh podob živo polje njen utrip, da se v njih pretaka skoroda pomladanski sok iglastih krošenj borov in bodljikavega kraškega grmičevja ali usiha barviti žar rastlinstva jesenskih dni. Kot že omenjeno, ne smemo tega iskati v videzu naslikanih motivov.

Nezaključen krog in lok ježastega videza in razvejana rahlo črna črta so v znakovnost zreducirana drevesa, podolgovate pege raznoterih odtenkov zelene oljnate, rumenkaste in rjavkaste barve z rdečimi poudarki, prehajajo v modrino neba in morja z naravno neprisiljenimi prelivi, ki so prozorni, kakor zrak in voda. To preprosto nakazovanje zadostuje slikarju, da dovoli učinkovito pričara razkošni občutek neposrednega stika s podano vsebino. Poimenovanje slik oziroma motivov je enako preprosto in vsem razumljivo n. pr. «Mala dolina», «Ob morju», «Prva jesen», «Pokrajina po spominu» in podobno.

So to večinoma večja platna, ki na tej razstavi prevladujejo. Ne glede na to pa ne zaostajajo za njimi po slikovitosti učinka, ki ga ponekod celo presegajo v zgoščenosti bistva, tiste majcene podobe v predduerju vhoda. Poslednje obdobje Pontejevega slikanja pa pregledno podaja pred dnevi izišla monografija, ki jo je izdala založba «Foglio editrice» iz Macerate.

Milko Bambič

NEW YORK, 15. — Filmska družba Warner Bros bo v maju začela snemati film «Tožba iz Portnoya» po znanem uspelem bestsellerju Philipa Rotha. Producent in režiser filma bo Ernest Lehman. Film bodo snemali v Rimu, Atenah, Izraelu in ZDA.

Neizpolnjive sanje «puščavnice» Lucije

Nekje sredi med vasmi Marušići in Šterno se z glavne ceste odcepi zelo slaba pot, ki nas ob potoku Bazuju pripelje do Vrnjaka. Vrnjak je bila nekoč vas istrsko premožnejših kmetov, ki jih je bilo le kakih 20, ki pa so veliko pridelali. Še veliko več pa so se ti ljudje za to trudili. Vrh tega so le stežka vnovčili svoje pridelke. Zato so po vojni izbrali možnost lažjega življenja. Eni so se preselili v obalna mesta, drugi pa v Trst ali celo naprej. Zaradi tega so danes v Vrnjaku vsi domovi prazni. Razen enega, razen hišne številke 18, kamor prihaja po večkrat na leto in ostane večino leta že okoli 80 let stara Lucija Umer, ki se nikakor ne more in noče sprijazniti z mislijo, da bi mogla njena rojstna vas umreti.

Lucija umer sicer živi v Novem gradu pri sinu, ki ima tam svoj dom in svojo hišo. Toda mesto je ne zadovolji, ker jo domotožje vleče v rojstni kraj, v rojstno hišo, tam v gornjem delu Vrnjaka, blizu pokopališča. «Veste — pravi — moji starši, moj oče in moja mati sta se veliko trudila, da bi si postavila ta dom tukaj, v bregu».

In res, če se človek nekoliko zamisli, hiša v Vrnjaku na številki 18, podobno kot ostali domovi, ki se sedaj drug za drugim rušijo, ni nastala sama od sebe. Čeprav je tod veliko znanega istrskega kamenja, je bilo treba to kamenje skopati, ga obdelati in zložiti kamen na kamen tako, da se zdi kot nekakšen mozaik nepravilnih, toda dobro obdelanih in zloženih kamnov, ki kažejo strokovno roko in ljubezen tistega, ki jih je zlagal.

«Ko bi ne prihájala sem in ne živela tukaj vsaj nekaj mesecev, bi mi malopridneži uničili vse, kot so storili po drugih domovih, po drugih hišah, kjer so razbili šipe in polomili polkne, vrata pa kar odnesli, pravi stara Lucija.

In žal je to res. Vse, kar se je dalo v Vrnjaku odnesti, so odnesli. Nihče ne ve, kam, toda odnesli so. Pravzaprav se je to dogajalo tako, da brž ko se je nekdo izselil in vzel s sabo, kar je veljalo odnesti, so ostali pobrali, kar je pustil. In tako je šlo do selitve zadnjega.

Lucija, stara Lucija živi v Vrnjaku kot puščavnica v puščavi. Do pred kakimi 20 leti je bila vas bogata, sedaj pa se vse ruši, ker nihče ne obnavlja, nihče ne ohranja tega, kar je nastajalo skozi stoletja. Lucija pa pazi na svoj dom in večino leta gori na njenem ognjišču ogenj, hiša pa je čista, snažna, da se roka pridne gospodinje vidi povsod. Poleti čez dan obdeluje mali vrt in neguje cvetje pred hišo, večere pa prebije sama s seboj in s svojimi spomini: Sledi življenju prirode v vsem letnem ciklusu, saj vidi prve breskve in črešnje v cvetju, nato vidi, kako se zlatijo žitna polja in kako dozoreva grozdje. Seveda, vidi Lucija to le v svoji fantaziji. V fantaziji Lucija sliši tudi žvenket srpov in kos po polju in senožetih, sliši ropot mlinskega kamna v mlinu ob bližnjem potoku, in včasih se ji zdi, da sliši tudi sosede, ki se pomenkujejo pred hišami in smeh deklet pri studencu. Samo za trenutek zatisne oči in njeno dolgo življenje se ji zvrsti pred očmi in še pri 80 letih zapleše ob glasbi domače godbe, ki je posebno veselo igrala na dan, ko so v Vrnjaku imeli semenj ali opasilo.

V Lucijinih spominih Vrnjak torej ni mrtev, pač pa živi. Pa čeprav le v sanjah. Sicer pa Lucija meni, da bo Vrnjak spet zaživel, ker po njenem mnenju ni mogoče, da bi umrla vas, ki je imela tako dobro zemljo za moškat in refošk in doli ob potoku tako lepe njive, ki so imele sicer zelo težko zemljo, vendar so rodile vse in vsega veliko.

Toda kdo bi mogel Lucijine želje, Lucijine sanje uresničiti?

T. F.

ŠE K ČLANKU «PREDLOG ZA LETO 1971»

Jakob Semec iz Žej

Bil je član trojke Vadnal - Sluga - Semec - Obsojen je bil na 30 let ječe in umrl na otoku Pianosa 29. aprila 1943 od tuberkuloze

Od včeraj le, se zdi nam, ni vas več,
a je medtem preteklo marsiktero leto,
odkar ste za prostost rodu, idejo sveto
ugasnili. Kot žarek plameneč izgine,
ko zaide sonce, dan ugasne —
tako zaprli vi oči ste jasne.
(Vislav)

Tridesetič se bomo letošnjega decembra spominjali petih žrtev fašističnega terorja: *Pinka Tomažiča, Ivana Vadnala, Simona Kosa, Viktorja Bobka* in *Ivana Ivančiča*. Dne 15. decembra 1941 so fašistične krogle prebile mlada srca petim mladim primorskim fantom in tako nasilno ugasile toliko obetajoča življenja.

V zvezi z imeni petih mladih žrtev nam je prišlo v roke poročilo dveh komisarjev tržaške kvesture z naslovom «Komunistično gibanje in slovenski iredentizem v Julijski krajini». Poročilo sta napisala komisarja tržaške kvesture Gennaro Perla in Fortunato Locastro in ga 1. marca 1941 poslala generalnemu inšpektorju javne varnosti dr. Francescu Peruzziju v Milan. V poročilu obširno pojasnjujeta delovanje Slovencev, članov KP in TIGR v Julijski krajini. Med drugim omenjata ilegalno glasilo KP «DELO» in poudarjata, da je ideja, ki so jo člani KP razširjali z «DELOM», povlekla za seboj prizadevanja Slovencev v Italiji, Nemčiji, Jugoslaviji in Madžarski. Ta ideja je bila: združitev vseh Slovencev v neodvisno državo v okviru Jugoslavije pod vodstvom svojega naroda na svojem ozemlju. Nadalje, da so voditelji organizacije vzdrževali zveze s komunističnimi središči onstran meje (v Sloveniji), in da so pripravljali med slovensko manjšino v Italiji oboroženo vstajo proti fašističnemu režimu. Da bi ta cilj laže dosegli, so v raznih krajih skrivali velike zaloge orožja, streliva in razstreliva.

Da bi preprečili te načrte, je bilo v začetku junija 1940 aretiranih 149 oseb, v začetku septembra pa še 120 oseb. V začetku decembra 1941 so proti aretiranim uprizorili velik proces. Posebno fašistično sodišče se je nalašč za to preselilo iz Rima v Trst.

Zanimivo je danes po tridesetih letih pregledovati gradivo, ki je služilo za sestavo obširne obtožnice. Med tem gradivom je tudi 12 strani obsegajoče poročilo o vohunski in teroristični dejavnosti obeh protifašističnih organizacij. V tem poročilu je med drugim omenjeno aktivno sodelovanje študentskih skupin iz Trsta, Gorice in Istre. Lahko se danes s ponosom spominjamo imen takratnih udeležencev sabotažnih akcij in zbiranja tajnih podatkov o oboroževanju in številu fašističnega vojaštva ob bivši jugoslovansko-italijanski meji, saj je bil celo tako močan aparat fašistične kvesture prisiljen, da je zapisal:

«Bojazljivosti niso poznali.»

Še več. V dokumentih beremo, da je celo tedanja nemška vlada zahtevala aretacijo in izročitev Ferda Kravanje, Danila Zelena, Antona Ivančiča in Alojza Kneza.

Kako dosledno je delovala propaganda, dokazuje tudi navedba v gradivu za obtožnico, kjer piše dobesedno:

«... je ob priliki kampanje v Abesiniji za pobeg v Jugoslavijo zavzela značaj pravega izseljevanja.»

Člani ilegalne KP in TIGR so takrat dokazali fašističnemu okupatorju, da se mladi fantje iz Primorske ne bodo v daljni Etiopiji borili za cilje tistega fašizma, ki je primorske Slovence tako kruto zatiral in jih oropal vseh človeških pravic in vseh kulturnih in gospodarskih ustanov.

* * *

Jakob Semec iz Žej je bil aretiran dne 17. julija 1940. Bil je član trojke Vadnal, Sluga, Semec. V gradivu za obtožbo proti skupini Slavina — *Gruppo Slavina* — je Vadnal omenjen kot glavni vodja skupine, kateri so pripadali kot trojka zgoraj omenjeni trije člani, razen teh pa še *Jakob Sajevic* iz Hruševja in *Jakob Dolenc* iz Rakitnika. V zvezi s to skupino so omenjeni še številni drugi tovariši, med temi *Danilo Zelen* iz Senožeč, *Albert Rejc* iz Tolmina, *Anton Černač* iz Slavine. *Franc Hrovatin* iz Matenje vasi in drugi, ki jih je kvestura imenovala za protiitalijanske razbojnike — banditi antiitaliani. Za Alberta Rejca pa je kvestura našla naziv: «Apostolo del nazionalismo estremista» — apostol skrajnega nacionalizma.

Vodja trojke v Žejah Vadnal je, po pisanju v gradivu za obtožnico, nad deset let skrbel za dobavo propagandnega čtiva, orožja, eksploziva in drugega potrebnega materiala za obmejno področje Slavine. Po aretacijah v juliju in septembru 1940 so na področju ob državni meji od Slavine, na Krasu in Vremščici — vse po pisanju tržaške kvesture — odkrili pet skrivališč orožja in eksploziva. V skrivališčih so bili revolverji, pištole, ročne bombe, 2 mitraljeza znamke «Fiat», ena puška, večje število nabojev, 100 kg tritola in več nadomestnih delov.

Jakob Semec je postal član organizacije TIGR 1929. leta po sestanku, ki ga je imel Ivan Vadnal s *Pinkom Tomažičem*. Dve leti mu je bila zaupana naloga širjenja propagandne literature, kasneje pa je skrbel tudi za prehrano tovarišev, ki so bili na poti v Jugoslavijo ali iz Jugoslavije. Ker je vas oddaljena od glavne ceste in blizu gozda, je bila zelo primerna za ilegalne prehode. Jakobovi sestri sta naskrivaj kuhali hrano za člane organizacije TIGR, ki so se večkrat skrivali na seniku in tam imeli sestanke in dogovore za nadaljnje delo.

Leta 1932 so člani organizacije TIGR spravili čez mejo precej orožja. Takrat je tudi Jakob pomagal pri skrivanju prenesenega orožja v gozdu. To orožje so kasneje prenesli naprej na Vremščico.

Enajst let se je Semec žrtvoval kot mlad in zelo zaveden Slovenec in Primorec, ko je pomagal skupaj z drugimi člani v ilegalni organizaciji TIGR. Enajst let je opravljal delo in se pri tem vsak dan izpostavljal nevarnosti, da ga tajna fašistična policija odkrije in aretira. Vedel je, kaj ga čaka, če bi se to zgodilo. Vendar mu vsega tega ni bilo mar, ker je bila v njem večja želja, da bo s svojim delom in žrtvovanjem pripomogel k zrušitvi fašizma in k osvoboditvi Primorske.

Ko so ga v zaporih v Trstu štiri dni nečloveško mučili in pretepali in mu vse štiri dni niso dali nobene hrane, ni ničesar izdal. Prav tako sta se junaško obnašala druga dva člana trojke — Vadnal in Sluga. V Žejah in okolici ni bil potem nihče več aretiran, kar je bila zasluga njihovega molka.

Pred posebnim fašističnim sodiščem je bil potem obsojen na 30 let težke ječe. Kazen je prestajal v zloglasnih zaporih v Civitavecchii. Domači so mu pošiljali pakete, katere pa je vodstvo zapora pošiljalo nazaj. Zaradi nezdravih razmer v zaporu, je zbolel za tbc. Ko se je priglasil za pregled pri zdravniku, ga je le-ta surovo zavrnil, da je zdrav, ker je tako lepo rdeč. Rdečica na licih pa je bila zgovoren znak tuberkuloze. Kmalu potem je nekega dne padel, in ni mogel več vstati. Pri pregledu je zdravnik ugotovil, da ima načeti obe strani pljuč. Premeščen je bil na otok Pianoso, kjer so bile razmere malo boljše. Toda tbc je že tako napredovala, da ni bilo več rešitve. Ko so njegovi sojetniki videli, kako je z njim, so poslali direktorju jetnišnice prošnjo, da bi o stanju tovariša Semca obvestili domače v Žejah. Ko je tajnik občine sporočil Jakobovi sestri Marici, kako je z bratom, je takoj prosila za dovoljenje, da bi ga šli s sestro obiskat. Z veliko težavo je to dovoljenje dobila. Odpotovali sta 13. aprila 1943 in prispeli v Porto Ferraio na predvečer odhoda ladje na Pianoso, ki je takrat vozila enkrat tedensko. Na otoku je bilo več hiš, ograjenih z visokimi zidovi, kjer so bili zaprti politični kaznjenci obeh narodnosti. Jakob Semec je bil zaprt skupaj z *Jankom Manfredo* iz Kobarida, ki je zelo skrbel za bolnega tovariša. Sestri sta ga našli vsega izčrpanega in je le s težavo govoril. Devet dni sta bili sestri na otoku in sta vsak dan za nekaj časa dobili dovoljenje, da sta ga obiskali. Govorili so lahko samo v italijanščini. Janko Manfreda je ob vsakem obisku zmotil stražarja, da so lahko spregovorili nekaj stavkov tudi v slovenščini. Tako jima je brat Jakob povedal, da ga je v Trstu v Coroneju neki duhovnik nagovarjal, naj pove imena ostalih članov, da bo potem oproščen. To ga je tako prizadelo, da je kasneje smrtno bolan odklonil obisk duhovnika. Pri kratkih pogovorih sta zvedeli, kako se zaporniki izobražujejo in drug drugemu pomagajo. Želo ga je zanimalo, kako napredujejo partizani in je v zvezi s tem dejal, da vsi verujejo, da bodo partizani zmagali.

Zadnji dan njunega bivanja na otoku je Janko Manfreda prinesel pod kozarcem, v katerem je Semcu prinašal vodo, popisan listek in ga naskrivaj izročil sestrama. Na listku je bilo z drobno pisavo opisano, kako vsi čutijo s sestrama njihovega sojetnika. V pismu je bilo polno izrazov hrepenenja po domovini, svobodi in vsem tistim, za kar so bili prikrajšani v dolgih letih ječe.

Štiri dni po obisku sester je Jakob Semec umrl na rokah Janka Manfrede, ki mu je stregel do zadnje ure in bil njegov zvest tovariš v hudih dneh v fašističnih zaporih na samotnem otoku Pianosi. Tovariši so na vrtu potrgali vse rože in z njimi prekrili njegov grob. Po osvoboditvi je Janko Manfreda obiskal svojce svojega pokojnega sotrpina in jim podrobno pripovedoval, kakšno je bilo življenje v zaporih v Civitavecchii in kako grdo so ravnali z zaporniki. Prinesel je tudi številko groba na Pianosi pokopanega Jakoba Semca, do smrti zvestega člana TIGR, zavednega Slovenca in Primorca...

PAGON A. — OGAREV

RADIO IN TELEVIZIJA

SOBOTA, 16. JANUARJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Ljudska verovanja in vraže; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Operetni odlomki; 16.30 Radijska igra; 16.50 Znani pevci; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Nepozabne melodije; 19.10 Pod farnim zvonom v Trebčah; 19.40 Vokalni ansambli; 20.00 Šport; 20.50 Radijska igra; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 16.20 Koncert; 16.25 Deželni avtorji.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Popevke; 9.30 «20.000 lir za vaš program»; 10.05 Juke box; 10.30 Ansambel SEPE; 11.00 Orkester Nelson Riddle; 11.30 Današnji pevci; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.15 Lahka glasba; 15.30 Juke box; 16.20 Zapojmo in zaigrajmo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 17.30 Glasba za godala; 18.00 Izbrali ste; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Melodrama; 12.10 Plošče; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.09 Franca Valeri; 15.50 Znanstvena oddaja; 16.00 Oddaja za bolnike; 17.10 Veliki variete; 19.30 Filmska glasba; 20.20 Jazz; 21.05 Radijska igra; 22.10 Sodobni ital. skladatelji.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Spored za odrasle; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Popevke; 10.35 Spored z G. Bramierijem; 11.35 Kolesa in motorji; 11.50 Zborovsko petje; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako; 15.00 Plošče; 16.05 Popoldanska oddaja; 18.00 Zakaj in kako; 18.45 Filmska glasba; 19.02 Spored z G. Cervijem; 20.10 U. Giordano: «Andrea Chenier»; 22.10 Pri klavirju Peter Nero; 22.40 Orkestri lahke glasbe.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožna glasba; 12.20 Italijanska inštrumentalna glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Klavirske skladbe; 14.40 Simfonični koncert; 16.10 Sodobna ital. glasba; 17.40 Glasba izven sporeda; 18.45 Gledališki tednik; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Simfonični koncert.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 8.45 Schumann; 9.25 Od gotike do baroka; 9.45 Sodobna ital. glasba; 10.20 Vzporedna glasba; 11.00 Medigra; 12.30 Simfonična glasba; 14.20 Dvorak; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja;; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Vesela godala; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Srečanje z Mozartom; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Sopranistka Nada Vidmar; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena pravljica; 14.30 Z ansambli domačih napevov; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 16.40 Dobimo se ob isti uri; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Z ansamblom Atija Sossa; 18.15 V narodnem tonu; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Mihe Dovžana; 20.00 «Nove melodije» 21.15 Parada zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Komike; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Oddaja za otroke; 18.40 Kulturna oddaja; 19.10 Posebna reportaža; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Speciale per noi»; 22.15 A — Z: dogodek, zakaj in kako?; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.45 Oddaja o šoli; 21.00 Dnevnik; 21.15 Tisoč in en večer; 22.30 «I racconti del maresciallo».

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.40 Poročila; 12.55 Wengen: Smuk za moške; 16.40 Obzornik; 16.55 Po domače; 17.20 «Ivanhoe» — ser. film; 17.45 in 18.40 Državno prvenstvo v košarki — Lokomotiva : CZ; 19.20 S kamero po svetu; 21.40 «Johny Belinda» — amer. film; 23.20 TV kažipot.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nudila se vam bo priložnost, da se med vsemi najbolj odlikujete. Ognite se manjši nevljudnosti do ljubljene osebe.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Posvetite se samo temu, kar od vas zahteva naglo akcijo. Odpovejte se začasno nekaterim interesom.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Z novo metod

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 16. januarja 1971

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

21.15 v Reggio Emilii
La Torre — Bor

* * *

MOŠKA C LIGA

21.15 v Trstu, stadion «1. maj»
Kras — Dell'Acqua (Treviso)

* * *

ŽENSKA B LIGA

21.15 v Reggio Emilii
CAAM Galileo — Zarja

* * *

NOGOMET

POKAL PACCO

15.00 v Miljah
Fortitudo — Breg

* * *

JUTRI

Nedelja, 17. januarja 1971

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu
Arsenale — Vesna A

* * *

3. AMATERSKA LIGA

09.00 v Trstu, Ul. Flavia
Don Bosco — Primorec

* * *

11.00 na Proseku
Primorje B — COOP

* * *

14.30 v Bazovici
Breg — Roianese

* * *

09.00 na Proseku
Bar Veneto — Zarja

* * *

PRIJATELJSKA SREČANJA

14.30 na Proseku
Primorje A — Zaule

* * *

14.30 v Sovodnjah (člani)
Sovodnje — Olimpija

* * *

10.00 v Sovodnjah (mladinci)
Sovodnje — Doberdob

* * *

ZAČETNIŠKO PRVENSTVO

12.00 v Trstu, Sv. Alojzij
Esperia — Breg

* * *

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA

11.00 v Padovi
Pro Pace — Bor

* * *

MLAJŠI MLADINCI

14.00 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — POM

* * *

NARAŠČAJNIŠKO PRVENSTVO

11.00 na Opčinah, Prosvetni dom
Polet — Italsider

* * *

09.30 v Škednju
Servolana — Bor

* * *

PRVENSTVO NARAŠČAJNIC

09.30 v Trstu
Italcantieri — Polet

* * *

MINIBASKET

10.00 v telovadnici CIFAP (Valmaura)
Ricreatori — Bor

* * *

ODBOJKA

MOŠKA D LIGA

10.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Breg

* * *

ŽENSKA B LIGA

15.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Sokol — Lido Spina

* * *

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Nabrežini
Sokol — La Cantina

KOŠARKA — V RAZNIH PRVENSTVIH

TEŽKA SREČANJA NAŠIH PETERK

Jutri bodo zaposlene vse naše košarkarske ekipe. Dve srečanji bosta izredno važni: tekma Borovih članov v Padovi za prvo mesto lestvice, kot tudi tekma mlajših mladincev proti tržiškemu POM za vstop v finalni del tekmovanj.

D LIGA

Navdušenje, ki je zajelo naše košarkarje po nedeljski zmagi proti Siloplastu iz Novellare in osvojitvi prvega mesta na lestvici, se je poleglo, kajti že jutri čaka naše košarkarje izredno težka naloga in s tem velika odgovornost. Borovci bodo namreč gostovali v Padovi, kjer se bodo spoprijeli z ekipo Pro Pace, to je proti neposrednemu nasprotniku za višja mesta.

«Plavi» so se za to srečanje temeljito pripravili. Poleg običajnih treningov so v sredo odigrali tudi trening tekmo proti tržaškemu tretjeligasu Italsidru. Borovci so povsem zadovoljili in so bili vseskozi enakovreden nasprotnik igralcem Italsidra, tako da se je po tekmi trener Damiani laskavo izrazil o naših igralcih in še posebno o Petru Starcu, o katerem pravi, da je res neustavljiv, vsaj v napadu.

Sicer pa tudi ostali niso odpovedali, tako da igralci z zaupanjem gledajo na jutrišnjo tekmo, čeprav se vsi zavedajo težke naloge, ki jih čaka.

Bor bo nastopil z običajno postavo, in sicer: 5 Zavadlal, 7 Fabjan, 8 Rudes, 9 Laković, 10 Starc, 11 Škerlj, 12 Sirk, 13 Kralj, 15 Ambrožič, 16 Pertot.

Tekma Pro Pace Padova — Bor bo jutri v Padovi, ob 11. uri.

Jutrišnje kolo

Thiene — Zuccheri
Friulana — San Dona
Pro Pace PD — Bor (11.00)
Italcantieri — Castelfranco
Dukcevich — Don Bosco RO
Siloplast — Treviso

MLAJŠI MLADINCI

POM, Servolana in Bor so ekipe, ki se potegujejo za vstop v finalni del tekmovanj prvenstva mlajših mladincev. Vsak spodrsljaj enega teh moštev bi bil izredno nevaren. Jutri pa bo na sporedu ob 14. uri v telovadnici Ul. della Valle tekma Bor — POM, ki morda ne bo odločilna, gotovo pa bo zelo važna za končno drugo mesto.

«Plavi» so v okviru priprav za to srečanje odigrali v tem tednu kar dve prijateljski srečanji, proti Libertasu Barcolani in Libertasu TS, to je proti ekipama, ki nastopata v promocijskem prvenstvu. V prvi tekmi so naši košarkarji premočno zmagali, proti Libertasu pa so zgubili z razliko petih točk. Borovci so pokazali, da so na splošno v dobri formi.

Jutri bodo nastopili z naslednjo postavo: Valter in Stojan Hrvatič, Kralj, Šare, Podobnik, Kapič, Zavadlal, Štokelj.

Jutrišnje kolo

Bor — POM (14.00)
Servolana — Grado
Italsider — Don Bosco

NARAŠČAJNIKI

Jutri bosta nači naraščajniški ekipi igrali dve važni srečanji. Poletovci bodo na domačih tleh, ob 11. uri, igrali proti Italsidru. «Oranžni» imajo dejanske možnosti za zmago in s tem, da se oddolžijo za nepričakovan poraz v prvem delu prvenstva. Poletova postava: Sosič, Daneu, Jugovič, Gantar, Kraus, Starc, Košuta, Guštin.

Borovci pa se bodo v Škednju pomerili s Servolano. Tekma bo ob 9.30 in bo za mlade borovce pomembna kajti v primeru zmage bi se razpoloženje ekipe dvignilo. Borova postava bo naslednja: Barazzutti, Kosmina, Umek, Francia, Koren, Vukotič, Košuta, Colja, Kalc, Deško.

Jutrišnje kolo

Polet — Italsider (11.00)
Servolana — Bor (9.0)
Lloyd A — Ricreatori (danes)
Lloyd B — Don Bosco (danes)

MINIBASKET

Tudi Borovi igralci minibasketa bodo jutri zaposleni. V drugem kolu se bodo naši najmlajši pomerili z močno peterko Ricreatorijev. Tekma Bor — Ricreatori bo jutri, ob 10. uri v telovadnici Cifap (nasproti stadiona Pino Grezar na Valmauri).

b. l.

SMUČANJE

SONDRIO, 15. — V veleslalomu za Trofejo Vanoni je po prvi vožnji v vodstvu Avstrijec Rofner pred Nemcema Riegerjem in Heckermillerjem. Prvi Italijan Schmalzl se je uvrstil na 6. mesto. Med prvih petnajst se je uvrstilo šest Italijanov.

LONDON, 15. — Južno Afriko in Rodezijo so letos izključili iz tekmovanja za Davisov pokal.

Jutri v Sovodnjah

V prijateljski tekmi Sovodnje-Olimpija

S tekmo prejšnjo nedeljo so sovodenjski nogometaši zaključili prvi del prvenstva. Ker morajo druga moštva odigrati še več zaostalih srečanj imajo zdaj Sovodnje tri nedelje počitka. Prvo prvenstveno tekmo bodo namreč odigrale šele 7. februarja proti Audaxu.

Ker je Olimpija kar dobro moštvo, lahko pričakujemo v Sovodnjah jutri lepo srečanje. To potrjuje tudi tradicija, saj je bila večina prejšnjih prijateljskih nogometnih tekem s tržaškimi slovenskimi moštvi zelo lepih. To so bili nekakšni domači goriško - tržaški derbiji, znano pa je, da so običajno derbiji zelo borbeni. O tem so se prepričali tudi gledalci, ki so na taka srečanja vedno prihiteli v velikem številu.

Čeprav bo to prijateljska tekma, pa bo potekala z uradnim sodnikom. Odigrali jo bodo na sovodenjskem igrišču, začela pa se bo ob 14.30.

Trener Sovodenj vabi naslednje igralce, naj se zbero ob 13.45 na igrišču: Tomazin, S. Florenin, Malič, Batistič, Mozetič, Kuzmin, Černe, Gruden, Dužman, Marson, Tomsič, Florenin II. Bevilacqua in Tomsič II.

* * *

Jutri zjutraj bodo odigrali tudi mladinski derbi med enajstericama Sovodenj in Doberdoba. Začel se bo ob 10. uri.

D.

ODBOJKA — V MOŠKI B IN C LIGI

TEŽAVNA NASTOPA BORA IN KRASA

«Plavi» bodo nastopili drevi v Reggio Emilii, Kras pa bo igral doma proti močni šesterki Trevisa

Drevi bo Bor v drugem povratnem kolu prvenstva B lige nastopil v Reggio Emilii proti močni šesterki La Torre, ki zaseda tretje mesto na lestvici s komaj dvema točkama zaostanka za borovci. Gostovanje bo torej predvidoma izredno težko in naši igralci se bodo morali zelo potruditi, če bodo hoteli izpolniti namen, da se vrnejo v Trst z obema točkama. Kot je znano, so borovci v prvi tekmi odpravili La Torre s čistim izidom 3:0, danes pa bo naloga «plavih» težja, saj ni v Reggio Emilii v letosnjem prvenstvu zmagala še nobena ekipa. Domačini pa, ki se še niso odpovedali vsem upom za prestop v višjo ligo, bodo hoteli na vsak način zmagati in se tako pridružiti «plavim» v zasledovanju vodeče Petrarche. Zmaga Bora bi ga dokončno pokopala vse njihove upe

Naši fantje so v preteklem tednu vestno trenirali in skušali ohraniti formo iz prejšnjih kol. Kot vemo, so preteklo soboto počivali, saj njihov nasprotnik iz Ravenne ni prispel na igrišče in posledice tega dolgega zastoja bi lahko bile drevi opazne. Spet je pričel trenirati Uršič, ki je bil prisiljen v prejšnjih tednih k počitku zaradi poškodbe. Njegov povratek v moštvo je še toliko bolj razveseljiv, ker je tudi Starc zbolel za gripo in je njegova prisotnost v dvomu.

Žal pa moramo pripomniti, da z dvorano na stadionu «1. maj» še vedno ni vse v redu. Dvorane namreč ne ogrevajo in pogoji za trening so dokaj neugodni. Igralce pa bi v tekmah, ko igrajo v dobro ogrevanih telovadnicah, ta temperaturna razlika lahko motila in zato bi bilo prav, da se tudi ta problem čim hitreje uredi.

MIG

* * *

Šesterka Krasa iz zgoniške občine bo imela drevi v okviru petega kola moške odbojkarske C lige v gosteh močno ekipo gasilcev iz Trevisa, ki jih lahko prištevamo med najresnejše kandidate za osvojitev končnega prvega mesta. Po porazu v Bergamu meri sedaj Kras izključno na četrto mesto, ki bi zadostovalo za obstanek v ligi. Če bodo hoteli «belordeči» doseči ta cilj, bodo morali premagati na domačih tleh vse svoje nasprotnike. Izkazalo se je že, da krasovce na gostovanjih preveč teži neizkušenost, tako da ne morejo pokazati vsega svojega znanja. Pri tem mislimo predvsem na dolga potovanja, ki igralcem dobesedno «odrežejo» noge, in na velike športne palače, v katerih se zaenkrat krasovci še ne znajdejo.

Kar se vrha lestvice tiče, se je stanje že precej razjasnilo. Prvo mesto bo domena šesterk iz Bergama, Trevisa in Padove, ki imajo na papirju enake možnosti za napredovanje v višjo ligo. Gasilci iz Bergama, ki so v prejšnjih letih nastopali v lombardski skupini C lige, so že tri leta zaporedoma osvojili drugo mesto, se pravi, da jim je napredovanje za las ušlo. Letos pa so še neporaženi in medsebojni spopadi bodo določili kdo bo končni zmagovalec Šesterka gasilcev iz Trevisa se je v pretekli sezoni uvrstila na drugo mesto, tik za Ferronijem, ki nastopa letos v B ligi. Libertas iz Padove, ki je skupno s Krasom novinec v C ligi, pa je pokazal najbolj zrelo igro in ima po našem mnenju največje izglede za napredovanje, če jim ne bo seveda nagajala niezkušenost. Ekipa iz Padove predvaja kakovostno odbojko, kar je zasluga češkega mojstra Humhala, ki je do pred kratkim treniral moštvo.

Če hoče Kras obdržati nedotaknjene možnosti za osvojitev četrtega mesta, bodo morali drevi fantje pokazati vse svoje znanje, da bi prisilili na kolena nevarno šesterko iz Trevisa. Naloga ne bo lahka, vendar pa «belordeči» upajo, da bodo pred svojimi navijači zaigrali na višini svojih možnosti.

Tekma Kras - Gasilci Dall'Acqua Treviso bo drevi na stadionu «Prvi maj» ob 21.15.

V ženski odbojkarski B ligi

Jutri slovenski derbi med Borom in Bregom

V nadaljevanju ženskega odbojkarskega prvenstva B lige bo v nedeljo na stadionu «1. maj» v Trstu na sporedu slovenski derbi med dvema tradicionalnima nasprotnikoma, to je med Borom in Bregom. Težko je reči, katera ekipa ima večje možnosti za zmago. V prvem kolu prvenstva sta namreč obe šesterki zmagali. Bor je v Brescii s čistim 3:0 odpravil domači Ultravox, Breg pa je premagal tržaško OMA s 3:1. Obe ekipi sta med tednom vestno trenirali. Žal pa v Borovih vrstah ni gotova prisotnost podajačice Hrovatinove, ki zaradi poškodbe na nogi najbrž ne bo mogla nastopiti.

Gotovo pa je, da bo nedeljska tekma borbena, saj bodo igralke obeh ekip dale vse od sebe za dosego zmage. Tekma, ki bo na sporedu ob 10.30, bo namreč odločilne važnosti za vrh lestvice.

INKA

Tečaj in izlet SPDT

SPD Trst sporoča, da bodo jutri, 17. januarja, odhodi avtobusov na smučarski tečaj in izlet v Trbiž, potekali po naslednjem voznem redu:

a - 06.00 iz Trsta (z začetka Ulice F. Severo)

b - 06.00 iz Trsta
06.10 iz Rojana (semafor v Ulici Miramare)
06.15 iz Barkovelj (križišče s Kontovelsko cesto)

c - 06.00 z Občin (izpred Prosvetnega doma)
06.15 s Proseka (Kržada)
06.25 iz Križa (avtob. postaja)
06.25 iz Nabrežine (avtob. post.)
06.25 iz Sesljana (Pri treh orehih)

d - 06.00 s Proseka (avtob. postaja)

Tipkalo

NATEČAJ št. 21

Bologna - Napoli	1	X	2
Cagliari - Milan	1	X	2
Catania - Torino	X		
Inter - Fiorentina	1		
Juventus - Foggia	1		
Lanerossi V. - Lazio	1		
Roma - Verona	1		
Varese - Sampdoria	X	1	2
Bari - Brescia	1	X	
Massese - Mantova	1	X	
Pisa - Novara	1	X	
Spezia - Olbia	1		
Pescara - Potenza	1	X	

NOGOMET — MLADINSKA PRVENSTVA

Brežani v dveh finalnih turnirjih

Enajsterica Gaje bo to nedeljo počivala

MLADINCI

Po zmagi proti Rosandri s 3:2 so gajevci v mladinskem prvenstvu drugi na lestvici. Tudi v nedeljo so naši nogometaši dobro igrali in so zmagali povsem zasluženo, pa čeprav bi izid 3:2 kazal, da je bila zmaga težka. Naloga gajevcev ni bila najlažja, celotna ekipa pa je igrala sproščeno in si je izid zagotovila že v prvem polčasu. V drugem delu igre pa je v glavnem moštvo branilo prisvojeno prednost in tako tudi zasluženo zmagalo

Trener Fajdiga in njegov pomočnik Rismondo sta seveda zadovoljna s svojimi nogometaši, ki se na treningih (če je sploh trenirati mogoče zaradi slabega vremena) in na tekmah močno potrudijo in dajo vse od sebe. Igralci se namreč še vedno spominjajo lanske izkušnje, ko so si prav v odločilnem srečanju zapravili (sodnik je bil namreč izredno pristanski) vstop v finale. Fantje se letos zavedajo odgovornosti in zato razumno varčujejo s silami, kajti tudi v nedeljo bi lahko v večji meri napadali in izbojevali obilnejši izkupiček. Ekipa je torej zrela in pripravljena za prihodnja srečanja.

Jutri bodo naši nogometaši počivali.

IZIDI:

Rosandra — Gaja	2.3
Viani — Aurisina	n.o.
Audax — S. Giovanni	2:3

LESTVICA:

Aurisina	13	10	2	1	33	7	22
Gaja	14	9	2	3	27	10	20
S. Giovanni	14	8	3	3	38	19	19
Triestina	13	6	5	2	26	9	17
G. Viani	13	7	7	3	28	11	17
Audax	15	3	2	10	18	36	8
Rosandra	14	2	2	10	16	32	6
Edera *	13	3	1	9	10	31	6
Union *	14	3	0	11	7	48	5

* Edera in Union točko manj zaradi odpovedi tekme.

Prihodnje kolo:

Edera — Rosandra
S. Giovanni — G. Viani
Aurisina — Audax
Triestina — Union

POKAL PACCO

Nadaljujeje se finalna tekmovanja za pokal Pacco, to je za kategorijo naraščajnikov. V finalnem delu tega prvenstva se bori tudi ekipa Brega, ki je, žal proti Libertasu iz Rocola izgubila z 1:2. Nekoliko treme, smole in neizkušenosti je vplivalo negativno na naše igralce, ki pa so skozi vso tekmo dali vse od sebe, da bi se enakovredno borili z močnimi nasprotniki.

Danes bodo Brežani igrali v Miljah, ob 15. uri kjer se bodo spoprijeli z vodečo ekipo Fortituda. Nedvomno bo to težka naloga za naše mlade predstavnike, za katere pa smo prepričani, da se bodo požrtvovalno vrgli v borbo.

IZIDI:

Fortitudo — L. Rocol	2:0
L. Rocol — Breg	2:1
Fortitudo — S. Sergio	1:0

LESTVICA:

Fortitudo	2	2	0	3	0	4
L. Rocol	2	1	1	2	3	2
Breg	1	0	1	1	2	0
S. Sergio	1	0	1	0	1	0

Prihodnje kolo:

S. Sergio — L. Rocol
Breg — Fortitudo

ZAČETNIKI

Tudi v finalnem delu zečetniškega prvenstva je edina slovenska ekipa, Breg, v prečejšnji tekmi remiziral z močno enajsterico Muggesane. Brežani so se popolnoma oddolžili za poraz proti Libertasu iz Rocola. Naši nogometaši so igrali zanesljivo in bi lahko, z malo več športne sreče, tudi zmagali.

Brežani bodo jutri na igrišču Sv. Alojzija, ob 12. uri, igrali proti ekipi Esperia Pio XII. Po neodločenem izidu proti Muggesani si Breg precej obeta tudi od jutrišnjega srečanja.

IZIDI:

Muggesana — Esperia	2:1
Breg — L. Rocol	0:1
L. Rocol — Esperia	0:0
Breg — Muggesana	1:1

LESTVICA:

Muggesana	2	1	1	0	3	2	3
L. Rocol	2	1	1	0	1	0	3
Breg	2	0	1	1	1	2	1
Esperia	2	0	1	1	1	2	1

Prihodnje kolo:

Muggesana — L. Rocol (danes)
Esperia — Breg (jutri)

b. l.

Spremembe v odboru Krasa

Širši odbor športnega krožka Kras iz zgoniške občine je na svoji zadnji seji zaradi poklicne preobremenjenosti razrešil svojega dosedanjega predsednika dr. Jana Godnića njegove predsedniške funkcije.

Ožji odbor Krasa je sedaj sestavljen takole:

Predsednik: Boris Simoneta.
Podpredsednik: dr. Stanko Budin.
Tajnik: Vojko Kocman.
Blagajničarka: Eda Milič.
Gospodar: Sonja Blažina.

Odbor

IGLS, 15. — Na evropskem prvenstvu v štirisedežnem bobu vodi po dveh vožnjah prva postava Zahodne Nemčije, druga je Romunija, tretja pa druga zahodnonemška postava.

OBVESTILO

ŠD Breg priredi v nedeljo, 24. januarja 1971, ob priliki občinskih mladinskih zimskih iger, avtobusni izlet v Sappado. Odhod avtobusa bo ob 5.30.

Tekmovalci imajo brezplačno vožnjo. Prijave sprejemajo vaški zastopniki do torka.

— bs —

NAMIZNI TENIS — ŽENSKA LIGA

V nedeljo v Bocnu prvi nastop Krasa

Goriški Dom se zaradi bolezni dveh igralk ne bo mogel udeležiti prvega kola

V nedeljo se bo začelo žensko ekipno namiznoteniško prvenstvo Italije. Medtem ko imajo moški kar tri lige (A, B, C) in promocijsko prvenstvo, je ženskih ekip malo in so zato vse vključene v eno samo zvezno ligo, ki bi tako ustrezala A ligi.

Prvenstvo se odvija po skupinah, v katerih je največ do 6 ekip. Obe slovenski društvi, ki sta se prijavili za to prvenstvo, Dom Gorica in Kras, sta vključeni v isto skupino z Recoarom iz Bocna. Prvo kolo bo že v nedeljo v Bocnu, povratni del pa bo 24. januarja v Nabrežini. Tako se bo vse prvenstvo končalo samo v dveh kolih, kar je precej ugodno, ker zmanjša število utrudljivih potovanj. V vsakem kolu bodo igrali tri tekme, to je po dve za vsako ekipo. Zmagovalke posameznih skupin bodo igrale 14. februarja v finalu za naslov državnega prvaka.

Slovenski ekipi sta naleteli na precej neugoden žreb, ker je Recoaro iz Bocna ena najmočnejših ekip v Italiji in je v lanskem prvenstvu zasedla drugo mesto v državi. Razpolaga namreč s prvokategornico Edith Santifaller, ki je trenutno na tretjem mestu v državni rang-lestvici, in z Nadio Sanco, na četrtem mestu v drugi kategoriji.

Ostala tržaška društva so imela več sreče v žrebu. V njihovi skupini ni ekip iz drugih mest in tako se bodo Fari, ARAC, Julia ter CGS pomerile med sabo za vstop v finale. Največ možnosti ima seveda Julia, vendar tudi ostale ne zaostajajo po kvaliteti.

Za Dom iz Gorice nastopajo Mirjam Devetak in Neda Dornik, ki sta že izkušeni igralki, in pa mladi obetajoči sestri Neva in Darja Prinčič. Zvedeli smo, da se ekipa Doma zaradi bolezni v nedeljo ne bo predstavila na igrišču, upamo pa, da jo bomo videli na povratnem delu v Nabrežini.

Mlada ekipa Krasa razpolaga s štirimi igralkami. Sonja Milič je v letošnji sezoni žela že kar precej uspehov tako v deželnem merilu, s prvim mestom na deželnem turnirju, kot tudi v državnem merilu s tretjim mestom med mladinkami na državnem turnirju v Milanu. Ob tej priložnosti je igrala tudi z Nadjo Sanco, s katero je sicer izgubila, iztrgala pa ji je set. Obe igralki se bosta v nedeljo zopet srečali v Bocnu. Poleg Miličeve bo branila barve Krasa Darja Kobal, ki je tudi še mladinka. Igra komaj eno leto, v zadnjih mesecih pa je pokazala velik napredek. Ostali dve igralki, Tamara Blažina in Wilma Širca, sta zaradi pomanjkanja treninga v slabši formi in v tem prvenstvu ne bosta nastopili.

e. b.

Tako jutri moštva na igriščih

■ **INTER**
Vieri; Bedin, Facchetti; Fabbian, Giubertoni, Burgnich; Jair, Bertini, Boninsegna, Mazzola, Corso.

FIORENTINA
Bandoni; Galdiolo, Longoni; Berni, Ferrante, Brizi; Esposito, Gennari, Macchi (Pellegrini), Chiarugi.

■ **JUVENTUS**
Tancredi; Spinosi, Furino; Cuccureddu, Morini, Salvadore; Haller, Causio, Anastasi, Capello, Bettega.

FOGGIA
Trentin; Montepagani, Colla; Pirazzini, Lenzi, Montefusco; Garzelli, Bigon, Mola, Majoli, Saltutti.

■ **VARESE**
Carmignani; Perego, Rimbano; Sogliano, Della Giovanna, Morini; Carelli, Tamborini (Mascheroni), Braida, Brignani, Nuti.

SAMPDORIA
Battara; Sabadini, Sabatini; Corni, Spanio, Lippi; Salvi, Lodetti, Cristin, Suarez, Fotia.

■ **BOLOGNA**
Vavassori; Roversi, Ardizzon; Cresci, Janich, Fedele; Perani, Rizzo, Savoldi, Bulgarelli, Pace.

NAPOLI
Zoff; Ripari, Pogliana; Zurlini, Panzanato, Bianchi; Altafini, Juliano, Ghio, Improta, Sormani (Abbondanza).

■ **CATANIA**
Rado; Cherubini, Strucchi; Reggiani, Buzzacchera, Bernardis; Fogli, Tentorio, Baisi, Pereni, Bonfanti.

TORINO
Castellini; Poletti, Fossati; Puia, Cereser, Agroppi; Rampanti, Ferrini, Pulici, Sala, Bui.

■ **CAGLIARI**
Albertosi; Martiradonna, Mancin; Cera, Niccolai, Tomasini; Domenghini, Nenè, Gori, Greatti, Menichelli.

MILAN
Cudicini; Anquilletti, Rosato; Maldera, Schnellinger, Biasiolo; Rognoni, Villa, Benetti, Rivera, Prati.

■ **L. R. VICENZA**
Bardin; Santin, Volpato; Scala, Carantini, Calosi; Damiani, Cinesinho, Turchetto, Campana, Fontana (Ciccolo).

LAZIO
Vincenzo; Wilson, Facco; Governato, Papadopulo, Marchesi; Massa, Morrone (Mazzola), Chinaglia, Fortunato (Manservisi), Dolso.

■ **ROMA**
Ginulfi; Scaratti, Liguori; Salvori, Bet, Santarini; Cappellini, Del Sol, Zigoni (Amarildo), Vieri (Amarildo), Cordova.

VERONA
Pizzaballa; Nanni, Sirena; Ferrari, Batistoni, Mascalaito; Mazzanti, Bergamaschi, Orazi, Maschetti, Clerici.

TOTIP

1. — prvi	1		
drugi	2		
2. — prvi	1	1	
drugi	2	X	
3. — prvi	1	1	1
drugi	1	2	X
4. — prvi	1		
drugi	2		
5. — prvi	1	1	
drugi	X	2	
6. — prvi	1	2	
drugi	2	1	

LEOPOLD KREBELJ

Prvi bataljon Istrskega odreda

32.

17. avgusta je bil, kot sem že omenil, v boju hudo ranjen komandir 1. čete Bruno Bizjak, za katerim nam je bilo hudo žal. Tako smo imeli v desetih dneh pet ranjenih in enega pogrešanega. Že prej pa sta bila v bolnišnici dva borca, pogrešali pa smo borca Jožeta Novaka, ki je bil ostal v Skadanščini kot kurir in je po 2. avgustu izginila vsaka sled za njim. Pozneje smo ugotovili, da je pobegnil domov. Tako je bilo kar devet borcev izločenih iz boja v dveh tednih. Tolikšnih izgub enota ni pretrpela od povratka iz Suhe krajine.

Po ofenzivi, zlasti po 20. avgustu 1944 so nastopile tudi hude težave z vzdrževanjem rednih kurirskih zvez s štabom odreda v Brkinih. Tako je vodja obveščevalne točke Vlado Čebohin poročal centru, 27. avgusta, da dobiva pošto iz Brkinov z zamudo in ni kriv, če ne more pravočasno odgovarjati. V poročilih štaba odreda zasledimo prvič zaskrbljenost glede zvez s 1. bataljonom 14. avgusta 1944, potem pa redno do 4. septembra. Kronist Jože Moravec je zapisal v odredno kroniko 9. avgusta 1944, da se je moral vrniti namestnik komandanta IO Ivan Majcen od proge v Brkine, ker se zaradi nemških zased ni mogel prebiti v Istro. Večkrat so padli v sovražne zasede tudi kurirji. Nemci so si po po 10. avgustu z vsemi silami prizadevali, da zavarujejo progo proti partizanskim napadom in vzpostavijo na njej reden promet, zato jo je tedaj obnavljalo približno petsto delavcev. Res se jim je posrečilo 15. avgusta vzpostaviti promet do Buzeta, 21. avgusta pa na vsej progi.

Podobnih težav in nevšečnosti je bilo čedalje več. Sovražni pritisk pa je vedno hitreje rasel in postajal po 20. avgustu zaskrbljujoč.

KAKO SE UMAKNITI IZ ISTRE V BRKINE?

Kmalu potem, ko so Nemci blokirali progo, so začeli voziti s tržaške smeri ob morju čedalje večje vojaške sile in vzpostavljati nove postojanke na prehodih in višinskih točkah blizu morja. Hkrati s koncentracijo čet, ki so jih dovažali iz Madžarske in Češke, so se začela tudi obsežna utrjevalna dela in vedno pogostejše «hajke» proti našim položajem. Že okoli 20. avgusta, zlasti pa naslednje dni, nam je postalo v štabu bataljona jasno, da v spremenjenih razmerah ne bomo mogli več dolgo vzdržati v Istri, ne da bi se izpostavljali resni nevarnosti, da nas sovražne sile razbijejo in uničijo kot vojaško enoto.

Morda tedanje razmere najbolje osvetljujejo poročila obveščevalne točke, poslana iz Istre med 15. avgustom in 2. septembrom 1944 štabu Istrskega odreda in njegovemu obveščevalnemu centru:

1. 15. avgusta 1944: «Nemška komanda si vztrajno prizadeva, da usposobi progo Divača — Pulj za promet, na njej dela okrog petsto delavcev in je močno zastražena... Lado».

2. 17. avgusta 1944: «Od 14. do 17. avgusta so Nemci pripeljali iz Trsta v Istro s kamioni približno tri tisoč vojakov... 16. avgusta je sovražnik vdrl v Dolino, Mačkovlje in Socerb. Na begu je padel aktivist «Bognar». Začetek utrjevalnih del v Istri... Lado».

3. 20. avgusta 1944: «Pretrgana zveza s hrvaškimi partizani, ki so se umaknili proti Pulju. Obveščevalni oficir ni mogel prekoračiti proge na poti iz Istre v Brkine... D.»

4. 22. avgusta 1944: «... sovražnik je 21. avgusta blokiral vse vasi severno od Rižane in organiziral čistko z devet sto vojaki... Lado».

5. 23. avgusta 1944: «Tukaj se hajka skoraj vsak dan, toda nič nam ne morejo». Naslednji dan: «Sovražnik patrolira tudi po Slavniku in drugih hribih in vpada čedalje pogosteje v notranjost Istre».

6. 25. avgusta 1944: «... po izjavi nekega nemškega oficirja mora priti v Istro 30.000 nemških vojakov. Samo 23. avgusta je pripeljalo iz Trsta v Istro ob obali 86 kamionov, polnih vojaštva in opreme... Lado».

7. 28. in 29. avgusta 1944: «... sovražnik je vpadel iz Dekanov na Vrsič in pobral kmetom devet krav, 6 prašičev, dva osla, požgal hišo in hlev, odpeljal s seboj dva terenca in nekaj mobilizirancev. Sovražnik prihaja vsak dan na roparske pohode... Lado».

8. 30. avgusta 1944: «Sovražnik je vpadel 29. avgusta v vas Popetre, ubil eno žensko, drugo hudo ranil, požgal šest hiš,... odpeljal štiri vole, konja, mulo... Morala ljudstva je odlična, sovražnik dosega nasprotno tistemu, kar želi, čeprav terorizira, ubija in ropa... Lado».

9. 1. septembra 1944: «28. avgusta so nemški vojaki streljali na tovariša Klemena, prijeli na njivi 65 let starega moškega, ga pretepli in mu vzeli 6000 lir. V postojankah v Slovenski Istri je 2917 Nemcev....»

10. 2. septembra 1944: «... situacija postaja kritična zaradi sovražnikovega divjanja...»

Podobna poročila je pošiljal Vlado Čebohin do 13. oktobra. Zadnje ohranjeno poročilo z dne 14. oktobra je podpisal Jožko Pečar, ker je bil Vlado zaradi nečloveških naporov hudo zbolel.

Bataljon IO na Kozjanah poleti 1944

ALI SE BOMO MOGLI UMAKNITI IZ ISTRE V BRKINE?

Kot je razvidno iz poročil so nemške sile v Istri po 15. avgustu naglo rasle. Dogodki so se razvijali s tolikšno naglico, da smo že pred 20. avgustom med reševanjem vsakodnevnih problemov na mah spoznali, da smo zaradi sovražnikovih zapor ob progi takorekoč odrezani od Brkinov in štaba odreda. Nemški ukrepi so nam čedalje očitneje dokazovali, da se sovražnik resno pripravlja, da z nami dokončno obračuna in organizira obrambo obale pred zavezniškim izkrcanjem. Ne samo s sovražne strani, temveč tudi iz glavnega štaba NOV IN PO Slovenije so vse pogosteje prihajala preko štaba IO zahteve, ki so resno kazale na priprave za izkrcanje zavezniških čet v Istri.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din,
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 16. januarja 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

REZULTATI PREISKAVE O POSKUSU DESNIČARSKEGA PUČA L. 1964

Odgovornosti vojaških in političnih krogov v poročilih parlamentarne preiskovalne komisije

Večinsko poročilo: odgovornost za izredne varnostne ukrepe in proskripcijske liste pade izključno na De Lorenza - Napredna manjšina: vmešavanje poveljstva NATO

RIM, 15. — V Montecitoriu so že natisnili in vezali zvezke s poročili večine in manjšine glede dogodkov v juniju in juliju leta 1964, ki jih je izdelana parlamentarna preiskovalna komisija, ki je bila imenovana 1969. Obe poročili so danes izročili poslancem in parlamentarnim časnikarjem.

Kot je znano, je bilo leto 1964 v Italiji zelo vroče na političnem področju, kakor tudi na socialnem in gospodarskem. Zaradi splošnega razvoja politične zavesti ter rastočih zahtevkov delovnih množic, je stara politična garnitura zadevala vsak dan rastoče težave. Vodilna vladna stranka KD se je znašla pred dilemo, kako vladati naprej, kakšno pot ubrati potem ko je postalo jasno, da ni bilo več mogoče uporabljati starih zaveznikov in starih metod. V tem okviru je poveljnik karabinjerjev general De Lorenzo sprejel veliko ukrepov, ki so organično povezani v znanem «piano Solo». Ta načrt je predeval izredne ukrepe, ki naj izvajalj izključno karabinjerji divizij, ki delujejo na dr[illegible] zemlju: «Pastrengo» v [illegible], «Podgora» v Rimu in «Ogaden» v Neaplju. Poleg tega je načrt predvideval tudi tako imenovano «izločitev» določenega števila «nevarnih» oseb iz javnega življenja. Šlo je pravzaprav, povedano z jasnimi besedami, za proskripcijske sezname na podlagi katerih bi varnostni organi (v tem primeru karabinjerji) aretirali in potem poslali v koncentracijska taborišča prizadete ljudi. V ta namen se je general De Lorenzo povezal tudi s šefom generalnega štaba obrambe generalom Aldom Rossijem, ki mu je posredoval naknadno povezavo s šefoma generalštabov letalstva in mornarice, ki naj bi poskrbela za prevoz «izločencev».

Jasno je bilo in je še vedno, da je general De Lorenzo pripravljal leta 1964 pravcat državni udar. Ali je bil ta udar samo njegova namera, ali pa plod širše zarotniške dejavnosti določenih političnih krogov, to je bilo vprašanje, ki je pred leti razvnelo zanimanje italijanskega javnega mnenja, kar je prišlo posebno do izraza za časa procesa De Lorenzo - Espresso. Odgovorni politični krogi niso mogli enostavno zbrisati tistega, kar se je v resnici zgodilo leta 1964 ter so morali posredovati javnosti vsaj kolikor toliko zadovoljiva pojasnila. V ta namen je bila imenovana parlamentarna preiskovalna komisija, ki je zaključila svoje delo 15. decembra lani. Sedaj končno italijanska javnost razpolaga z več kot 2000 tiskanimi stranmi gradiva, od katerih tri četrtine pripadajo večinskemu poročilu, ena četrtina približno pa manjšinskemu. Manjšinska poročila so pravzaprav štiri: eno pripada levičarski skupini komunistov, levičarskih neodvisnežev in socialproletarcev, druga liberalcem, tretja monarhistom in četrta misovcem.

Za oceno stališča večinske komisije je značilna njena izjava, da jo je pri delu vodila skrb, da bi upoštevala samo «dokazana dejstva», ker je menila da se ne sme izpolniti «praznota dokaza» z domnevami. Lahko trdimo, da se za to izjavo skriva pravzaprav poskus da bi se zvrnila krivda na dogodke v letu 1964 izključno na generala De Lorenza in da se rešijo vsi višji odgovorni vojaški in policijski krogi pred obtožbo, da so sodelovali pri snovanju in načrtu «piano Solo», da ne govorimo o poskusu prikrivanja morebitne odgovornosti političnih krogov.

Tako je večinska komisija prikazala v svojem poročilu generala De Lorenza kot človeka, ki je bil sicer nagnjen k samovoljnemu ukrepanju, katerega pa so smatrali vse dokler je prevzel odgovornost poveljnika karabinjerjev za človeka, kateremu se ni moglo nič očitati. Poročilo večinske komisije pa vseeno poudarja, da je bil zgrešen sklep, da se bivši šef obveščevalne službe «Sifar» imenuje za poveljnika karabinjerjev. Tako se je namreč ustvarila os, pri kateri so se postavili na glavo odnosi med obveščevalno službo in izvršnim organom.

Večinsko poročilo popolnoma oprošča vsake odgovornosti generala Alda Rossija ter že omenjene šefe generalštabov mornarice in letalstva. Prav tako je prost vsake odgovornosti general Viggiani, ki je bil tedaj šef obveščevalne službe. Nobena odgovornost ne pade na tri poveljnike karabinjerskih divizij, ki so na De Lorenzov ukaz pripravili konkretne načrte za izvajanje njegovih smernic. V poročilu se nadalje poudarja, da je karabinjerski zbor pri vseh teh dogodkih vršil svojo dolžnost. Vendar pa se izraža tudi določena začudenost, ker so višji poveljniški kadri poslušno izvajali višje direktive, čeprav so bile te zelo vznemirljive. Med drugim se na primer kritizira tudi šef generalštaba obrambe, ki je omogočil De Lorenzu povezavo z letalstvom in mornarico, čeprav baje ni vedel zakaj pravzaprav gre, a med drugim tudi ni obvestil o zadevi pristojnega ministra za obrambo.

Kako je mogoče, da odgovorni politični in vladni organi niso vedeli, kaj se dogaja v krogih obveščevalne službe in višjih krogih karabinjerjev? Iz poročila večine je razvidno vsaj posredno, da se je o izrednih ukrepih govorilo v širših krogih. Poročilo kritizira namreč obnašanje in stališča nekaterih generalov in tudi višjih častnikov v odnosih do svojih kolegov z istimi čini, ali pa do podrejenih, tiska in tudi s političnih krogov.

Glede političnega, socialnega in gospodarskega stanja v državi leta 1963-64 pa poročilo pravi, da je bilo to precej zapleteno in da se je prav zato mogla poroditi pri kaki osebi misel, da bi se utegnilo v najkrajšem času pomesti z novo formulo organičnega levega centra. Nekaj takega se je baje porodilo, tako pravi poročilo, v glavi generala De Lorenza, ki je menil da je bilo potrebno pripraviti vse ukrepe, ki bi omogočili državnim organom, da bi bili kos izrednemu stanju. Parlamentarna večina meni torej, da je bil general De Lorenzo prepričan, da je človek, ki bo s svojimi organizacijskimi sposobnostmi kos takemu stanju. K temu ga je baje sililo prepričanje, da je karabinjerski zbor odgovoren branilec demokratičnih ustanov.

Ob upoštevanju preiskovalne metode, ki smo jo omenili zgoraj, je večina parlamentarne komisije ugotovila, da ne obstajajo ne dokazi, ne indicije na podlagi katerih bi se lahko trdilo, da je bil v juniju in juliju leta 1964 izvršen kak poskus državnega udara proti demokratičnim ustanovam. Prav tako ne obstajajo ne dokazi ne indicije, da bi kdo v tistem razdobju pomislil na možnost političnih pobud («močna» vlada in predčasne politične volitve). Na kraju večinsko poročilo pristavlja, da je «piano Solo» bil zasnovan sicer z namenom da služi državni varnosti in da je karabinjerski zbor prvi organ, ki mora skrbeti za to varnost. Ta organ pa je kljub vsemu le tehničen in se mora podrediti civilni oblasti. Večinsko poročilo obravnava na kraju vprašanje konskripcijskih seznamov, ki vsebujejo imena 721 oseb. Te osebe so bile baje vpisane v te sezname ne zaradi svojega političnega prepričanja, temveč samo zato ker je šlo za saboterje, teroriste in bodoče gverilce.

Poročilo manjšine, in sicer predstavnikov napredne levice, se sicer strinja v nekaterih točkah s poročilom večine, toda glede drugih poudarja zelo težje odgovornosti, tudi v političnih krogih. Manjšina meni, da so določeni krogi hoteli leta 1964 «vplivati s silo na obnose med političnimi strujami, spremeniti ravnotežje, ki je izhajalo iz svobodne volje prebivalstva ter pripraviti pogoje ali podpirati odklone na desno v italijanski politični osi».

V poročilu manjšine se nadalje poudarja, da je informativna dejavnost obveščevalne službe Sifar in celo samega karabinjerskega zbora zadevala zbiranje podatkov v korist držav atlantskega pakta in vatikanske države. Nadalje se poudarja, da obstoj varnostnega urada atlantskega pakta (USPA), njegova obširna informativna dejavnost v preteklosti in morda še sedaj ter druge podobne dejavnosti predstavljajo ne samo hudo nezakonitost, temveč tudi trajno nevarnost za demokratično ravnotežje v državi.

V nadaljevanju poročila manjšine govori o odgovornosti ter se sprašuje, kako je mogoče, da razni ministri, med drugimi minister za obrambo, niso vedeli, kaj se dogaja v krogih obveščevalne službe in na vrhu karabinjerskega zbora. Kritizira nadalje tudi bolj ali manj uradne ocene proskripcijskih seznamov. Pri tem je treba upoštevati, da so bili v teh seznamih vpisani poslanec Malagugini, senator Alberganti, general Zani, ter socialist Bonazzi.

Na kraju je še treba omeniti, da manjšinsko levičarsko poročilo navaja, da je bila v novembru 1961 poslana prefektom petnajstih večjih italijanskih mest okrožnica, ki jo je podpisal sam generalni direktor javne varnosti Vicari in v kateri se je ukazovalo oddelkom javne varnosti, da pripravijo potrebne ukrepe, ki naj bi bili kos morebitnemu stanju «pravcatega upora». To po mnenju manjšine dokazuje, da so že v odgovornih vladnih krogih pripravili načrt, ki je bil soroden načrtu «piano Solo».

Poročila liberalne, monarhistične in misovske manjšine zagovarjajo na vsej črti delovanje generala De Lorenza.

Strmoglavilo francosko vojaško letalo: 6 mrtvih

LORIENT (Francija), 15. — Pri vojaškem oporišču Lann - Bihoue je strmoglavilo vojaško letalo vrste «Neptune». Šest oseb je izgubilo življenje, štiri pa so težko ranjene.

Po letu v departmaju Pas de Calais se je letalo vrnilo nad letališče v Lann - Bihoueju. Vojaško oporišče je pokrivala gosta megla, ki je onemogočala pilotu, da bi primerno ocenil razdaljo, zaradi česar se je letalo nepravilno dotaknilo tal in je eksplodiralo.

ŽENEVA, 15. — Obširen požar je izbruhnil davi v hotelu «Roi Soleil» v St. Moritzu. V hotelu, ki so ga zgradili že pred sto leti, je bilo ob izbruhu požara približno 400 oseb — 240 klientov in 160 uradnikov. Vsi so se rešili, še preden so dospeli gasilci, ki so se na morali truditi, da so pogasili plamene, kar dvanajst ur. Požar je namreč izbruhnil ob 9,50, še pozno zvečer pa so skušali gasilci omejiti plamene, ki so že uničili celo stavbo. Hotel je bil zavarovan proti požaru za vrednost 20 milijonov Frf (približno tri milijarde lir).

PO POMILOSTITVI ŠKOFA NDOGMA

V Kamerunu izvršene tri smrtne obsodbe

Ker so justifikacije običajno javne, se je sklepalo, da bodo obsojence ustrelili danes, ko je v Bafausamu sejem

JAUNDE, 15. — Kamerunske oblasti so z uradnim poročilom javile, da so bile izvršene smrtne obsodbe, ki jih je izreklo kamerunsko sodišče pred nekaj dnevi za Ernesta Uandieja, Raphaela Fotisnga in Gabriela Tabeuja.

Kot je znano je kamerunski predsednik pomilostil katoliškega škofa Ndongma. Vse tri obsojene na smrt so davi prepeljali z vojaškim letalom v mesto Bafausam. Ker so v Kamerunu običajno justifikacije javne, se je domnevalo, da bodo obsojence ustrelili jutri zjutraj, ko je v mestu sejem. Pozno popoldne pa je prišla vest, da so obsodbe že izvršili popoldne na nekem mestnem trgu.

Maroški zarotniki pred sodiščem v Marakešu

RABAT, 15. — Že več mesecev se govoriči v Maroku, da so oblasti odkrile večjo skupino zarotnikov, ki so baje pripravljali akcije proti državni varnosti. Te govorice so bile včeraj zvečer uradno potrjene, ko je radijska postaja sporočila, da bo marakeško sodišče sodilo skupino zarotnikov.

V radijskem poročilu je rečeno, da je bila zarota organizirana v tujini. Zdi se, da bodo na obtožni klopi sedeli ljudje, ki pripadajo socialistični skupini Baats in drugim levičarskim organizacijam. Navzoči pa bodo baje tudi pripadniki Narodne zveze ljudskih sil, sindikalni in študentovski voditelji. Med obtoženci sta tudi Sadi Bunaila in Ahmed Beneželul, ki sta bila aretirana v Španiji in potem izročena maroški vladi.

V New Yorku stavkajo tisoči policistov

NEW YORK, 15. — Več tisoč newyorških policijskih agentov je sinoči začelo delno stavko. Agenti so odbili zahtevke svojih predstojnikov, da bi opravljali normalno službo patruljiranja po mestu ter so omejili svojo dejavnost samo na pozive za nujne posege. S to svojo akcijo newyorški agenti protestirajo proti sklepu mestnega prizivnega sodišča, ki je odbilo, da bi jim v najkrajšem času izplačali 2700 dolarjev za vsakega na račun retroaktivnih poviškov, ki izhajajo iz stare delovne pogodbe.

Stavka se je pričela v Brooklynu ob 16. uri popoldne, ponoči pa se je razširila na Manhattan, Bronx in na druge mestne predele. Občinske oblasti so ukazale policijskim častnikom in nadzornikom detektivske službe, naj nadomestijo stavkajoče pri patruljni službi v mestu. Zato so sinoči Newyorčani opazili številne kapetane in poročnike, ki so kot navadni policisti opravljali patrolno službo po mestnih ulicah.

PARIZ, 15. — Včeraj je dospela v Francijo romunska delegacija, ki jo vodi podpredsednik vlade in predsednik gospodarskega sveta Manea Manesco in ki se bo udeležila francosko - romunske konference o gospodarskem, tehničnem in znanstvenem sodelovanju .

PRED MILANSKIM TEHNIČNIM ZAVODOM «FELTRINELLI»

Policija skušala razpršiti dijake s solzilnimi bombami

Ravnatelj grozi z disciplinskimi ukrepi proti dijakom, ki so povzročili nerede

MILAN, 15. — Pred tehničnim zavodom «Feltrinelli» v Milanu je prišlo danes zjutraj do precej ostrega spopada med policijo in dijaki.

Dijaki milanskega zavoda so še pred božičnimi počitnicami izvedli vrsto stavk in zasedb, da bi protestirali proti pomanjkanju učilnic in drugim pomanjkljivostim šole. Med zasedbo je prišlo tudi do neprijetnega dogodka, ko je eden od dijakov udaril ravnatelja šole prof. Nigra. Dijaka so seveda izključili za eno leto, obiskovati pa ne more v tem šolskem letu niti nobenega drugega zavoda.

Na zadnji skupščini so dijaki sklenili, da spet zasedejo šolo, da bi protestirali proti ureditvi in stanju italijanskih šol ter proti ukrepu ravnatelja v zvezi z izključitvijo sošolca. Danes so torej redno prišli v šolo, namesto da bi sledili lekcijam pa so začeli postavljati barikade na hodnikih. Ravnatelj je prosil za pomoč karabinjerje, ki so prišli in s silo izgnali 700-800 dijakov, ki so bili v poslopju. Dijaki so se zbrali na Trgu Lucrezio Caro pred šolo in skandirali gesla proti policiji. Manjši skupini desetih dijakov je uspelo, da je spet stopila v poslopje. Policisti in karabinjerji so tedaj začeli izstreljevati solzilne bombe. V nekaj trenutkih je nastala na trgu strašna zmešnjava. Na oster nastop policije so dijaki odgovorili z metanjem kamenja, kar je samo zaostrilo spopad. Stanje se je normaliziralo šele po nekaj urah, ko so se dijaki oddaljili in so se policisti vrnili v vojašnice. Dva karabinjerja sta bila lažje ranjena — o ranjenih dijakih ni vesti, pač pa je policija nekaj dijakov odpeljala na kvesturo, da bi jih zaslišala.

Ravnatelj prof. Nigro je «obljubil» vrsto strogih ukrepov proti dijakom, ki so povzročili nerede.

Minister za delo ZRN Walter Arndt na obisku pri predsedniku Titu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 15. — Predsednik republike Tito je sprejel danes na Brionih Walterja Arndta, ministra za delo in socialno skrbstvo Zvezne republike Nemčije in njegovega namestnika Helmuta Rodea, ki sta gosta zveznega izvršnega sveta. Sprejema so se udeležili tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič in predsednik zveznega sveta za delo Anton Polajnar. Predsednik republike se je v razgovoru s svojimi gosti posebno zanimal za položaj jugoslovanskih delavcev v Zahodni Nemčiji in za možnosti uspešnejše rešitve njihovih gospodarskih in socialnih vprašanj. Izraženo je bilo obojestransko zanimanje ne samo za nadaljnje izboljšanje položaja jugoslovanskih državljanov v Zahodni Nemčiji temveč tudi za programiranje njihove zaposlitve, ki naj zagotovi delavcem ob povratku domov uspešnejšo vključitev v jugoslovansko gospodarstvo. Ministra Arndta in njegovega namestnika Rodea je sprejel na Brionih tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, ki ju je zadržal na kosilu v hotelu «Neptun».

Predsednik Tito je sprejel danes na Brionih tudi člana delegacije poljske združene delavske partije tajnika Jožefa Tejhmuna in Stanislava Kanja ter se zadržal z njima v daljšem razgovoru. Sprejema sta se udeležila tudi člana izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Mijalko Todorović in Stane Dolanc.

B. B.

Lepotice se ne bojijo mraza

Kaj vse ne naredijo filmske igralke, da bi opozorile nase javnost? Ko je filmski igralki Eriki Blank «manager» svetoval, naj bi se slikala v «mini - kiltu», ker bi to služilo kot odlična reklama za njen zadnji film, je niti mraz ni odvrnil od tega . . .

Stavka pristaniških delavcev

RIM, 15. — Danes je enotna 24-urna stavka pristaniških delavcev po vsej Italiji, zaradi katere je prišlo do popolne paralizacije vseh pristanišč. Stavka se je pričela s prvo izmeno in so jo progralisili sindikati, ker se niso pričela pogajanja z vlado o pristaniški politiki, istočasno pa tudi zahtevajo razgovore o socialnem skrbstvu, o 14. plači, odpravninah in paritetični gomisiji, ki naj ugotavlja strokovna obolenja.

VARŠAVA, 15. — Avstrijski zunanji minister Kirschschlaeger, ki je na uradnem obisku na Poljskem, se je danes sestal s predsednikom republike Cyrankiewiczem. Razgovarjel pa se je tudi z ministrom za kulturo Motyko.

PO SKORAJ DVEH DNEH OD DOSPETKA JETNIKOV V ČILE

Ugrabljeni poslanik Bucher se še ni javil Precej zaskrbljenosti v švicarskih krogih

Brazilske policijske oblasti bodo morale nekoliko popustiti Pričakuje se točna zahteva gverilcev v tem smislu

RIO DE JANEIRO, 15. — Precejšnja zaskrbljenost vlada v švicarskih krogih zaradi pomanjkanja vesti o izpustitvi poslanika Enrica Bucherja. Brazilski jetniki so dospeli v Santiago de Chile že včeraj zjutraj, pričakovalo se je, da se bo Bucher javil še isti dan — torej včeraj, o njem pa še ni ne duha ne sluha. Tudi brazilski diplomatski krogi so nekoliko zaskrbljeni. Uveljavlja se prepričanje, da bodo morale brazilske policijske oblasti nekoliko popustiti, in pričakuje se tudi točna zahteva gverilcev v tem smislu.

Policija namreč pozorno straži vse mestne četrti in posebno četrt Santa Teresa, v kateri naj bi se, po mnenju mnogih, skrivali ugrabitelji in ugrabljenec. Res je, da je policija že podrobno preiskala vsa poslopja, ne da bi odkrila ugrabiteljev. Če se pa gverilci res skrivajo v omenjeni mestni četrti, je tudi res, da ne morejo izpustiti poslanika, ker bi jih policija takoj zasačila.

V Bern je dospela vest, da je sedanji švicarski poslanik Max Feller nenadoma zapustil Rio de Janeiro za tajno potovanje. Nihče pa te vesti ni potrdil.

Pripadnik brazilske organizacije «Avanguerdia Popular Revolutionaria», ki ga je časnikar dnevnika «Tribune de Lausanne» srečal v nekem evropskem mestu, je izjavil, da bodo brazilski gverilci še ugrabljali tuje diplomate in poslanike, ker je to edino sredstvo, ki ga imajo na razpolago, da izsilijo svobodo za jetnike in da oslabijo sedanjo vlado.

Stavka uslužbencev PTT v Angliji

LONDON, 15. — Britanski uslužbenci PTT so proglasili od 20. januarja stavko za nedaločen čas, kar je prva taka stavka v zgodovini te kategorije. 230.000 poštni uslužbencev bo stavkalo, ker zahtevajo zvišanje plač za 15-16 odstotkov, pošta pa ponuja samo 8 odstotkov. Britanska pošta odpravi dnevno 35 milijonov pisemskih pošiljk in 50 tisoč paketov. Med stavko ne bodo delovali telefoni in služba telex razen nujnih služb, ki jih bodo odpravljali neplačani prostovoljci po dogovoru s sindikatom.

Odkriti ponarejevalci avtomobilskih kolkov

RIM, 15. — Italijanski avtomobilski klub — ACI je že pred dnevi opozoril na možnost, da v Rimu in morda tudi drugje delujejo organizacije ponarejevalcev kolkov o vplačanju prometne takse. Policijski organi so že izsledili neko organizacijo, ki je v Rimu ponarejevala kolke.

Policijski nadzornik dr. Rispoli je organiziral skupine agentov, ki so šli ponoči po mestu ter pregledovali kolke na številnih avtomobilih. Ker so ponarejeni kolki kazali nedvoumno, da so bili ponarejeni, so agenti poiskali lastnike avtomobilov. Ti so jim povedali, da so prišli v stik z neznanci (vsega skupaj je bilo menda okoli 50 oseb), ki so postajali pred poštnimi uradi, bari in drugimi javnimi lokali ter ponujali kolke po nižji ceni. Takoj nato se je agentom posrečilo, da so odkrili osrednji sedež ponarejevalcev, ki se je nahajal v rimskem rajonu Monte Sacro. Policisti so zaplenili žige, formularje in razen drug material. Ponarejevalci so baje zaslužili več sto milijonov lir.

Izjava tajnika LID v zvezi z ljudskim glasovanjem za razporoko

RIM, 15. — Tajnik organizacije Lid (Lega per l'istituzione del divorzio) Marco Panella je v zvezi z ljudskim glasovanjem za razporoko izjavil sledeče: «Na pobudo ljudskega glasovanja odgovarjamo z ustanovitvijo državnega odbora «neklerikalnih» vernikov, ki se bodo borili proti tej pobudi. Vsekakor posvečamo pobudi precej pažnje in prepričani smo, da bomo prav kmalu ugotovili, če sta cerkev in krščanska demokracija res tako tuji, kakor trdita. V nasprotnem primeru bomo seveda primerno ukrepali. Ponavljamo in poudarjamo pa, da ni pravilno, da na demokratično-moralni ravni — če že ne na pravno-ustavni — odloča manjšina o vprašanjih, ki zadevajo svobodo vesti. Ker se zavedamo, da v tem primeru predstavljamo mi večino, moramo z vsemi močmi braniti pravice manjšine.»

MOSKVA, 15. — V neki termični centrali v leningrajskem okrožju je eksplodirala granata ,ki je zašla tja za časa druge vojne. Eksplozija granate je povzročila tudi eksplozijo parnega kotla. Nesreča je terjala smrt štirih delavcev, eden pa je bil ranjen.

Časopis «Sovjetska Rusija» pravi, da je bila granata v kupu premoga, ki so ga uporabljali kot gorivo za segrevanje parnega kotla. Premog so dobavljali centrali z nekega področja, kjer so divjale v drugi svetovni vojni hude bitke.

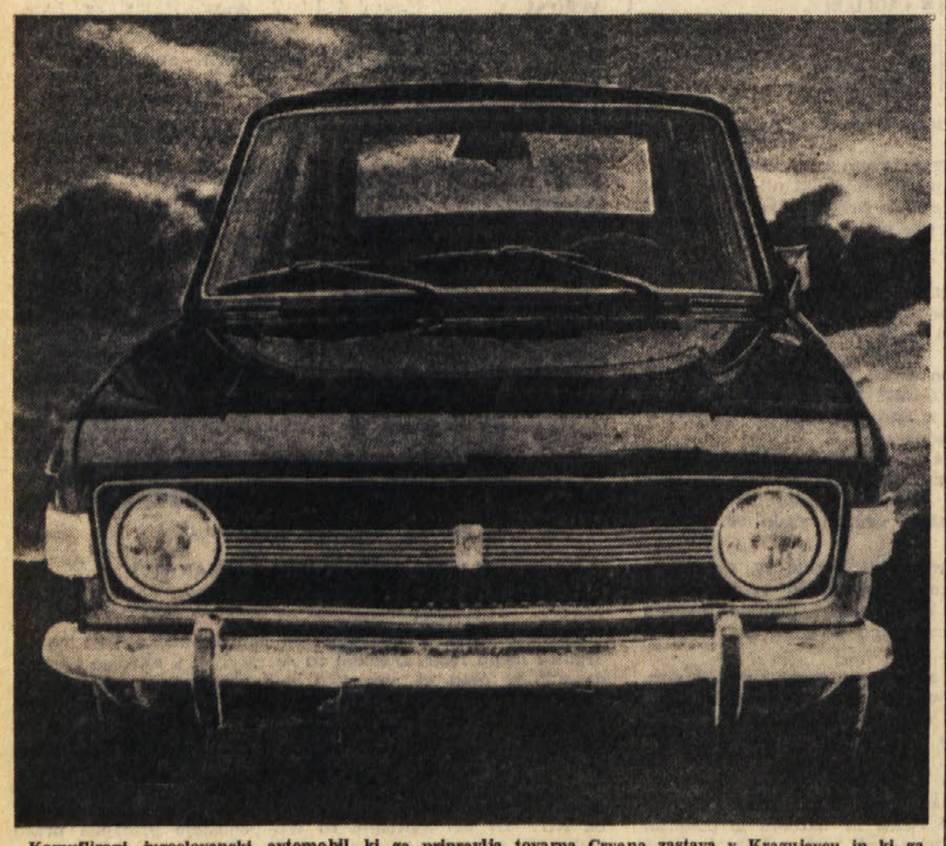

Kamuflirani jugoslovanski avtomobil, ki ga pripravlja tovarna Crvena zastava v Kragujevcu in ki ga že preizkušajo na cestah. Avtomobil bo na trgu prihodnje leto. Do tedaj mora prevoziti najmaj 80.000 kilometrov. Strokovnjaki trdijo, da ima odlične kakovosti

PO ŠTUDIJI O RAZVOJU MOTORIZACIJE V EVROPI

Čez pet let skoraj 86 milijonov vozil

Največji napredek bi morale zabeležiti Francija, Anglija, ZRN in Italija

Evropska zveza industrij gume je pripravila študijo o nadaljnjem razvoju motorizacije v Evropi, od katerega je kot izdelovalka pnevmatike neposredno odvisna.

Študija je bila sestavljena na podlagi ekonomskih predvidevanj skoraj vseh držav Zapadne Evrope do leta 1975.

Na podlagi predvidevanj naj bi leta 1975 vozilo po Zahodni Evropi skoraj 85 milijonov avtomobilov, avtobusov in tovornjakov. Če se upošteva, da vozi danes po Avstriji, Belgiji, Franciji, Zahodni Nemčiji, Luksemburgu, Nizozemski, Veliki Britaniji ,Spaniji, Norveški, Švedski in Švici približno 61 milijonov vozil, bo znašal ta ne preveč zavidljiv prirastek 24 milijonov novih vozil al 137,5%. Samo število osebnih avtomobilov bo naraslo od sedanjih 55 milijonov do 75 milijonov, tovornjaki in avtobusi pa bodo narasli od sedanjih 7 na 9 milijonov.

Največji napredek v motorizaciji bi morala zabeležiti Francija, Velika Britanija, Zahodna Nemčija in Italija.

ZRN, ki je že danes na prvem mestu v tej panogi, bi morala to prednost še obdržati in svoj «kapital» povečati od sedanjih 14,3 do skoraj 19 milijonov. Velika Britanija, ki je po današnjih cenitvah na tretjem mestu, bi morala prehiteti Francijo in preiti od sedanjih 13 na 18 milijonov vozil. Francija, ki je trenutno druga, bi morala pridobiti 3,4 milijona vozil, da bi skupno s sedanjimi 13,7 milijona znašalo število 17,14 milijona.

Posebno velik razmah naj bi motorizacija doživela v Italiji. Sedaj vozi že 9,82 milijonov vozil, v prihodnjih petih pa naj bi se število povečalo na 14,08 milijona z prirastkom kar 42,7%.

Zanimivo je, da napredek Francije in Velike Britanije v veliki meri sloni na tovornjakih in avtobusih. V številkah bi morali Francozi dobiti 740 tisoč novih težkih prometnih sredstev, Angleži pa 7000 tisoč. Zahodni Nemci, kot najbolj motorizirana država v Evropi, bodo pridobili 240 tisoč novih težkih vozil. Italija bi morala svoj prirastek delili s 4,17 milijona osebnih avtomobilov in samo 46 tisoč tovornjakov in avtobusos; Francozi, ki imajo danes v prometu kar 1.850.000 tovornjakov in avtobusov bodo tako obdržali prvo mesto tudi v prihodnjih 5 letih.

Predvideno število prevoznih sredstev v Evropi leta 1975 je (v milijonih):

	avtomobili	tovornjaki in avtobusi
Francija	14,5	2,59
Zah. Nemčija	17,5	1,37
Italija	13,2	0,88
Nizozemska	3,1	0,35
Belgija in Luksemburg	2,7	0,38
Velika Britanija	15,5	2,45
Švedska	2,8	0,16
Finska	0,9	0,10
Norveška	0,9	0,19
Danska	1,3	0,36
Švica	1,7	0,15
Avstrija	1,5	0,17
Skupno	75,6	9,15

B. K.

Neznani tatovi ukradli 70 neizpolnjenih osebnih izkaznic

TURIN, 15. — Neznani tatovi so sinoči vdrli v neki turinski občinski urad in ukradli sedemdeset še neizpolnjenih osebnih izkaznic. Tatvino je opazil davi občinski uradnik Riccardo Pereno, ki je takoj obvestil policijo.